

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. gruodžio 3 d.*

„Valstybės pagalba — Elektros energija — Papildomų gamybos sąnaudų kompensavimas — Su viešąja paslauga susijęs išsipareigojimas pagaminti tam tikrą elektros energijos kiekį iš nacionalinės kilmės akmens anglių — Prioritetinio naudojimo mechanizmas — Sprendimas nereikšti prieštaravimų — Sprendimas, kuriuo pagalba pripažįstama suderinama su vidaus rinka — Ieškinys dėl panaikinimo — Konkreti sąsaja — Esminis poveikis konkurencijai — Priimtumas — Formalios tyrimo procedūros nepradėjimas — Rimti sunkumai — Bendros ekonominės svarbos paslauga — Elektros energijos tiekimo saugumas — Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 4 dalis — Laisvas prekių judėjimas — Aplinkos apsauga — Direktyva 2003/87/EB“

Byloje T-57/11

Castelnou Energía, SL, įsteigta Madride (Ispanija), iš pradžių atstovaujama advokatų E. Garayar Gutiérrez, vėliau – C. Fernández Vicién, A. Pereda Miquel ir C. del Pozo de la Cuadra, vėliau – Fernández Vicién, L. Pérez de Ayala Becerril ir D. Antón Vega, galiausiai – C. Fernández Vicién, L. Pérez de Ayala Becerril ir C. Vila Gisbert,

ieškovė,

palaikoma

Greenpeace-España, įsteigtos Madride (Ispanija), iš pradžių atstovaujamos advokatų N. Ersbøll, S. Rating ir A. Criscuolo, vėliau – N. Ersbøll ir S. Rating,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Komisija, atstovaujamą É. Gippini Fournier ir C. Urraca Caviedes,

atsakovę,

palaikomą:

Ispanijos Karalystės, iš pradžių atstovaujamos *abogados del Estado* J. Rodríguez Cárcamo, vėliau – M. Muñoz Pérez ir N. Díaz Abad, vėliau – N. Díaz Abad ir S. Centeno Huerta, galiausiai – A. Rubio González ir M. Sampol Pucurull,

Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, įsteigtos Ovjede (Ispanija), atstovaujamos advokatų J. Álvarez de Toledo Saavedra ir J. Portomeñe López,

* Proceso kalba: ispanų.

E.ON Generación, SL, įsteigtos Santandere (Ispanija), iš pradžių atstovaujamos advokatų E. Sebastián de Erice Malo de Molina ir S. Rodríguez Bajón, vėliau – S. Rodríguez Bajón,

Comunidad Autónoma de Castilla y León, iš pradžių atstovaujama solisitoriaus K. Desai, advokatų S. Cisnal de Ugarte ir M. Peristeraki, vėliau – S. Cisnal de Ugarte,

ir

Federación Nacional de Empresarios de Minas de Carbón (Carbunión), įsteigtos Madride (Ispanija), iš pradžių atstovaujamos solisitoriaus K. Desai, advokatų S. Cisnal de Ugarte ir M. Peristeraki, vėliau – advokatų S. Cisnal de Ugarte ir A. Baumann,

įstojusių į bylą šalių,

dėl prašymo panaikinti 2010 m. rugsėjo 29 d. Komisijos sprendimą C(2010) 4499 dėl valstybės pagalbos Nr. 178/2010, apie kurią pranešė Ispanijos Karalystė, suteiktos kaip viešosios paslaugos teikimo sąnaudų kompensacijos, susijusios su prioritetinio naudojimo mechanizmo taikymu elektros energijos gamintojams, naudojančioms nacionalinės kilmės akmens anglis,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė M. E. Martins Ribeiro, teisėjai S. Gervasoni (pranešėjas) ir L. Madise,

posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. rugsėjo 30 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 2010 m. rugsėjo 29 d. Sprendimu C(2010) 4499 dėl valstybės pagalbos Nr. 178/2010, apie kurią pranešė Ispanijos Karalystė, suteiktos elektros energijos gamybai iš nacionalinės kilmės akmens anglių (toliau – ginčijamas sprendimas), Europos Komisija iš esmės leido teikti pagalbą, numatytą 2010 m. vasario 12 d. Karaliaus dekretu Nr. 134/2010, kuriuo nustatytas ribojimų mechanizmas dėl tiekimo užtikrinimo ir kuriuo keičiamas 1997 m. gruodžio 26 d. Karaliaus dekretas Nr. 2019/1997, kuriuo organizuojama ir reglamentuojama elektros energijos gamybos rinka (BOE, Nr. 51, 2010 m. vasario 27 d., p. 19123), ir pakeitimų projekte, pagal kurį vėliau nei ginčijamas sprendimas buvo priimtas 2010 m. spalio 1 d. Karaliaus dekretas Nr. 1221/2010 dėl Karaliaus dekretu Nr. 134/2010 pakeitimo ir kuriuo keičiamas 1997 m. gruodžio 26 d. Karaliaus dekretas 2019/1997, kuriuo organizuojama ir reglamentuojama elektros energijos gamybos rinka (BOE, Nr. 239, 2010 m. spalio 2 d., p. 83983) (toliau – ginčijama priemonė).
- 2 Pagal ginčijamą priemonę visos dešimt Karaliaus dekretu Nr. 134/2010 II priede nurodytų elektros energiją gaminančių elektrinių privalo apsirūpinti vadinamosiomis nacionalinės kilmės (Ispanijos kilmės) akmens anglimis, kurių kaina yra didesnė nei kitų kuro rūšių, ir iš tų akmens anglių pagaminti tam tikrą kiekį elektros energijos (23,35 TWh per metus).

- 3 Siekiant sušvelninti tam tikrų pagalbą gaunančių elektrinių patiriamus sunkumus patekti į kasdieninę elektros energijos pardavimo rinką dėl aukštos akmens anglių, kurias jos priverstos naudoti, kainos, ginčijamoje priemonėje nustatytas „prioritetinio naudojimo mechanizmas“. Prioritetinio naudojimo mechanizmas iš esmės grindžiamas šių elektrinių pagamintos elektros energijos pirmenybiniu supirkimu, palyginti su elektros energija, kurią gamina importuotas akmens anglis, mazutą ir gamtines dujas naudojančios ir kombinuotu ciklu veikiančios elektrinės ir kuri išimama iš kasdieninės elektros energijos rinkos siekiant užtikrinti, kad šioje rinkoje bus parduotas elektros energijos kiekis, kurį iš nacionalinės kilmės akmens anglių pagamina pagalbą gaunanti elektrinė.
- 4 Pagalbą gaunančių elektrinių savininkams suteikiama kompensacija, kuri lygi jų patiriamų papildomų gamybos sąnaudų ir pardavimo kainos kasdieninėje elektros energijos rinkoje skirtumui. Karaliaus dekretu Nr. 134/2010 II priede nustatyta šios kompensacijos apskaičiavimo metodika ir elektros energijos kiekio, kurį pagalbą gaunanti elektrinė turi pagaminti per metus, nustatymo tvarka. Mechanizmas finansuojamas iš valstybės kontroliuojamo fondo. Numatomos metinės išlaidos yra 400 mln. eurų.
- 5 Numatyta, kad ginčijama priemonė baigs galioti vėliausiai 2014 m. gruodžio 31 d.
- 6 2010 m. sausio mėn. iki pranešimo pateikimo Ispanija, susisiekusi su Komisija, remdamasi SESV 108 straipsnio 3 dalimi jai oficialiai pranešė apie ginčijamą priemonę (ginčijamo sprendimo 1, 7 ir 11 dalys).
- 7 Nusprendusi, kad ginčijamoje priemonėje pagalbą gaunantioms elektrinėms nustatyta pareiga atitinka bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimą, grindžiamą elektros energijos tiekimo saugumo užtikrinimu (ginčijamo sprendimo 77–103 dalys), Komisija nusprendė, kad tai yra valstybės pagalba, nes nesilaikyta 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Rink., EU:C:2003:415) nustatytos ketvirtosios sąlygos dėl viešosios paslaugos teikimo sąnaudų kompensacijos dydžio nustatymo (ginčijamo sprendimo 104–127 dalys). Komisija vis dėlto pripažino, kad ši pagalba suderinama su bendrąja rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta: „Įmonėms, kurioms yra patikėta teikti [bendros ekonominės svarbos paslaugas] <...> Sutartyse nustatytos taisyklės, ypač konkurencijos taisyklės, yra taikomos, jei jų taikymas nei teisiškai, nei faktiškai netrukdo atlikti joms patiktų specialiųjų uždavinių.“ (ginčijamo sprendimo 128–163 dalys)
- 8 Todėl Komisija, remdamasi 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 4 straipsnio 3 dalimi, nusprendė nereikšti prieštaravimų dėl šios valstybės pagalbos.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 9 2011 m. sausio 27 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai *Castelnou Energía, SL* pateikė šį ieškinį.
- 10 2011 m. kovo 3, 17 d. ir balandžio 13 ir 14 d. Bendrojo teismo kanceliarijai pateiktais raštais Ispanijos Karalystė, *Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, E.ON Generación, SL, Comunidad Autónoma de Castilla y León* ir *Federación Nacional de Empresarios de Minas de Carbón (Carbunión)* pateikė prašymus įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų šioje byloje. 2011 m. gegužės 3 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu raštu *Greenpeace-España* paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti ieškovės reikalavimų.
- 11 Ieškovė paprašė, kad prašymus įstoti į bylą pateikusioms šalims nebūtų atskleisti tam tikri ieškinyje, dublike ir dubliko klaidų ištaisyme esantys duomenys ir tam tikri Ispanijos Karalystės prašyme įstoti į bylą pateikti duomenys.

- 12 2011 m. liepos 13 d. Bendrojo Teismo aštuntosios kolegijos pirmininko nutartimis Ispanijos Karalystei, *Hidroeléctrica del Cantábrico*, *E.ON Generación*, *Comunidad Autónoma de Castilla y León* ir *Carbunión* buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. Sprendimo dėl prašymo užtikrinti konfidencialumą pagrįstumo priėmimas buvo atidėtas.
- 13 Ispanijos Karalystė ir *Hidroeléctrica del Cantábrico* paprašė, kad kitoms į bylą įstojusioms šalims nebūtų atskleisti tam tikri duomenys, esantys jų prašymuose įstoti į bylą.
- 14 2012 m. lapkričio 6 d. nutartimi Bendrojo Teismo aštuntosios kolegijos pirmininkas leido *Greenpeace-España* įstoti į bylą palaikyti ieškovės reikalavimų. Sprendimo dėl prašymo užtikrinti konfidencialumą pagrįstumo priėmimas buvo atidėtas.
- 15 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į antrąją kolegiją, todėl ši byla buvo paskirta šiai kolegijai.
- 16 2013 m. gruodžio 9 d. nutartimi Bendrojo Teismo antrosios kolegijos pirmininkas patenkino visus prašymus užtikrinti konfidencialumą, išskyrus tuos, kuriuos ieškovė pateikė dėl Ispanijos Karalystės ir kurie susiję su tam tikromis ieškinyje ir pataisytame dublike esančiomis paslėptomis ištraukomis. Per teismo posėdį ieškovės atstovas savanoriškai nurodė, kad atsisako duomenų, kuriems prašė suteikti apsaugą, konfidencialumo, ir tai buvo užfiksuota teismo posėdžio protokole.
- 17 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti ieškinį priimtinu,
  - panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos ir į bylą jos pusėje įstojusių šalių bylinėjimosi išlaidas.
- 18 *Greenpeace-España*, įstojusi į bylą palaikyti ieškovės reikalavimų, Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, įskaitant ir jos patirtas išlaidas.
- 19 Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, *E.ON Generación*, *Comunidad Autónoma de Castilla y León* ir *Carbunión*, Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepriimtina arba nepatenkinus pirmojo prašymo, kaip nepagrįstą,
  - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 20 *Hidroeléctrica del Cantábrico* Bendrojo Teismo prašo atmesti ieškinį.

Dėl teisės

1. Dėl priimtimumo

- 21 Oficialiai neteikdama prieštaravimo dėl priimtimumo pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnį, Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, *Hidroeléctrica del Cantábrico*, *E.ON Generación*, *Comunidad Autónoma de Castilla y León* ir *Carbunión*, teigia, kad šis ieškinytis nepriimtinas, nes ieškovė neturi *locus standi*.

- 22 Pirmiausia reikia priminti, kad SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyta: „Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pirmoje ir antroje pastraipose numatytomis sąlygomis pateikti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ar dėl reglamentuojančio pobūdžio teisės aktų, tiesiogiai su juo susijusių ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinančių priemonių.“
- 23 Šioje byloje vienintelė ginčijamo sprendimo adresatė yra Ispanijos Karalystė ir tas sprendimas susijęs su individualia pagalba, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio e punktą, nes ta pagalba skirta dešimčiai Karaliaus dekretu Nr. 134/2010 II priede nurodytų elektrinių (žr. šio sprendimo 2 punktą). Kadangi ginčijamo sprendimo taikymas yra individualus, tai negali būti reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, kuri taikoma visiems bendrojo taikymo aktams, išskyrus teisėkūros procedūra priimtus aktus (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 3 d. Nutarties *CFE-CGC France Télécom-Orange / Komisija*, T-2/13, EU:T:2014:226, 28 punktą).
- 24 Darytina išvada, kad dėl to, jog ieškovė nėra ginčijamo sprendimo adresatė, jos ieškinys būtų priimtinas tik tuo atveju, jei ji būtų tiesiogiai ir konkrečiai susijusi su šiuo sprendimu.
- 25 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, gali teigti, kad jie yra konkrečiai su juo susiję, tik tuo atveju, jeigu tas sprendimas jiems daro įtakos dėl tam tikrų būdingų savybių arba dėl tam tikros faktinės situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų ir todėl juos individualizuoja taip pat kaip ir sprendimo adresatą (1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann / Komisija*, 25/62, Rink., EU:C:1963:17, 223; 1993 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Cook / Komisija*, C-198/91, Rink., EU:C:1993:197, 20 punktas; 1993 m. birželio 15 d. Sprendimo *Matra / Komisija*, C-225/91, Rink., EU:C:1993:239, 14 punktas ir 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija / Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, C-78/03 P, Rink., EU:C:2005:761, 33 punktas).
- 26 Kadangi šis ieškinys susijęs su Komisijos sprendimu valstybės pagalbos srityje, reikia pažymėti, kad vykdant valstybės pagalbos kontrolės procedūrą turi būti išskirtas, pirma, SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytas pirminis pranešimo apie pagalbą patikrinimo etapas, kurio tikslas yra tik leisti Komisijai susidaryti pirmąją nuomonę apie dalinį ar visišką nagrinėjamos pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, ir, antra, tyrimo etapas, numatytas SESV 108 straipsnio 2 dalyje. Tik vykstant šiai procedūrai, skirtai sudaryti Komisijai galimybę gauti išsamią informaciją apie visus bylos duomenis, Sutartyje numatyta Komisijos pareiga pareikalauti iš suinteresuotųjų asmenų pateikti savo pastabas (2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, Rink., EU:T:2012:351, 45 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2008 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Vokietija ir kt. / Kronofrance*, C-75/05 P ir C-80/05 P, Rink., EU:C:2008:482, 37 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 27 Tuo remiantis galima teigti, kad kai Komisija, nepradėdama SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros, sprendimu, priimtu remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi, konstatuoja, kad pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, asmenys, kurie turi šias procesines garantijas, gali jomis pasinaudoti tik tuomet, jei turi galimybę šį sprendimą užginčyti Europos Sąjungos teisme. Dėl šių priešasčių teismas pripažįsta priimtiniu suinteresuotojo asmens, kaip jis suprantamas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, pareikštą ieškinį dėl tokio sprendimo panaikinimo, kai asmuo reikšdamas ieškinį siekia apginti savo procesines teises, kurias jis grindžia ta nuostata (šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, EU:T:2012:351, 46 punktas; taip pat žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Vokietija ir kt. / Kronofrance*, EU:C:2008:482, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 28 Tačiau jeigu ieškinį pareiškęs asmuo ginčija sprendimo, kuriuo vertinamas pagalbos suderinamumas su vidaus rinka, pagrįstumą, vien tos aplinkybės, kad jis gali būti laikomas suinteresuotuoju asmeniu, kaip jis suprantamas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, nepakanka, kad ieškinys būtų pripažintas priimtiniu. Tokiu atveju jis turi įrodyti turįs ypatingą statusą, kaip numatyta šio sprendimo 25 punkte minėtame Sprendime *Plaumann / Komisija* (EU:C:1963:17).

- 29 Šioje byloje ieškovė yra suinteresuotoji šalis, kaip tai suprantama pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, ir yra tiesioginė elektrinių, kurios naudojasi ginčijama priemone, konkurentė; to neginčija nei Komisija, nei į bylą įstojusios šalys ir tai neneigiama bylos dokumentuose. Vis dėlto ieškiniui pagrįsti nurodytuose pagrinduose ieškovė kelia klausimą ne tik dėl to, kad nagrinėjamu atveju nebuvo pradėta formalios tyrimo procedūros, bet ir dėl sprendimo, kuriame vertinama pagalba, pagrįstumo. Šiuo klausimu šalys nesutaria dėl to, ar ieškovė turi ypatingą statusą, dėl kurio ji išsiskiria iš kitų aptariamų ūkio subjektų, ir ar dėl tos priežasties ji gali užginčyti ginčijamame sprendime išdėstyto aptariamą pagalbą suderinamumą su vidaus rinka vertinimo pagrįstumą, nepriklausomai nuo jos procesinių teisių apsaugos.
- 30 Šiuo klausimu reikia priminti, kad tuo atveju, kai ieškovė ginčija Komisijos sprendimo, kuriuo atsisakoma pradėti formalią tyrimo procedūrą, pagrįstumą, vienintelės aplinkybės, kad aktas gali daryti tam tikros įtakos esamiems konkurenciniams santykiams atitinkamoje rinkoje, ir to, kad aptariamą įmonę su to akto adresu sieja konkurenciniai santykiai, nepakanka. Todėl įmonė negali remtis vien argumentu, kad ji yra pagalbą gaunančios įmonės konkurentė; ji taip pat turi įrodyti, kad jos padėtis yra tokia, kuri ją išskiria taip pat kaip ir sprendimo adresatą (2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Ispanija / Lenzing*, C-525/04 P, Rink., EU:C:2007:698, 32 ir 33 punktai; 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *British Aggregates / Komisija*, C-487/06 P, Rink., EU:C:2008:757, 47 ir 48 punktai). Taip nutiktų būtent tuo atveju, jeigu ieškovės padėčiai rinkoje esminę neigiamą įtaką turėtų nagrinėjamame sprendime aptariama pagalba, nes ta esminė neigiama įtaka jos konkurencinei padėčiai ją išskirtų iš kitų ūkio subjektų, kuriems ta pagalba turi įtakos (žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Vokietija ir kt. / Kronofrance*, EU:C:2008:482, 40 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką; šiuo klausimu taip pat žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, EU:T:2012:351, 57 punktą).
- 31 Remiantis taip pat nusistovėjusia teismų praktika, esminės neigiamos įtakos konkurento padėčiai rinkoje įrodymas negali apsiriboti tik tam tikrais duomenimis, rodančiais jos prekybinių ar finansinių pajėgumų sumažėjimą. Iš tiesų, suteikta valstybės pagalba gali padaryti neigiamą įtaką ūkio subjekto konkurencinei padėčiai, dėl kurios, be kita ko, gali būti prarandama galimybė uždirbti pajamų ar padaroma mažesnė pažanga, palyginti su ta, kuri galėtų būti pasiekta be tokios pagalbos. Be to, tokios įtakos intensyvumas gali skirtis, nelygu skaičius tokių veiksnių, kaip nagrinėjamos rinkos sandara ar aptariamą pagalbą pobūdis (šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *Ispanija / Lenzing*, EU:C:2007:698, 35 punktas ir 2012 m. sausio 11 d. Nutarties *Phoenix-Reisen ir DRV / Komisija*, T-58/10, EU:T:2012:3, 46 punktas). Beje, nagrinėdamas klausimą dėl priimtumo Sąjungos teismas neprivalo priimti galutinio sprendimo dėl konkurencinių santykių tarp ieškovo ir aptariamą pagalbą gavėjų. Šiomis aplinkybėmis tik ieškovas privalo tinkamai nurodyti priežastis, dėl kurių ginčijamas sprendimas gali pažeisti jo teisėtus interesus ir padaryti esminę neigiamą įtaką jo padėčiai aptariamoje rinkoje (žr. minėtos Nutarties *Phoenix-Reisen ir DRV / Komisija*, EU:T:2012:3, 45 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 32 Šioje byloje ieškovė pateikė duomenų, kuriais remiantis galima įrodyti, kad ginčijama priemone daroma esminė neigiama įtaka jos konkurencinei padėčiai ir kad tai ją išskiria iš kitų ūkio subjektų, kuriems įtaką daro ta priemonė, arba kad jos faktinė padėtis yra bent jau tokia, kuri ją išskiria iš kitų ūkio subjektų.
- 33 Pirma, ieškovė pažymėjo, kad jos konkurencinei padėčiai daroma neigiama įtaka yra didesnė nei daugumai kitų kombinuoto ciklo elektrinių, nes jos elektrinės geografinė padėtis yra ypatinga. Jos elektrinė yra Aragono (Ispanija) regione, kuris ne tik pasižymi produkcijos perviršiu; jame, be kita ko, veikia pagrindinė elektrinė (Teruelio), kuriai taikoma ginčijama priemonė ir kuri įpareigota pagaminti daugiau nei ketvirtį viso elektros energijos kiekio iš nacionalinės kilmės akmens anglių (žr. ginčijamo sprendimo 62 dalyje pateiktą lentelę).

- 34 Ieškovė pateikė duomenų, kuriais pagrindžiamas šis teiginys. Dublike ir pastabose dėl Komisijos reikalavimų palaikyti į bylą įstojusių šalių pareiškimų ji nurodė, koks procentinis kiekis kombinuoto ciklo elektrinių pagamintos elektros energijos 2011 m. birželio mėn. buvo pašalintas iš kasdieninės rinkos dėl to, kad buvo taikoma ginčijama priemonė. Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kaip, beje, kalbėdama apie įvairių į bylą įstojusių šalių pateiktą informaciją pabrėžė Komisija, kad į šiuos duomenis, apibūdinančius situaciją, susiklosčiusią po ginčijamo sprendimo priėmimo ir ieškinio pareiškimo, galima atsižvelgti tikrinant šio ieškinio priimtinumą. Iš tiesų, nors ieškinio priimtumas vertinamas jo pateikimo dieną, dėl tokios konkrečios priimtumo sąlygos, kaip dar neįgyvendintos pagalbos priemonės esminė neigiama įtaka konkurencijos padėčiai, reikia atlikti tiriamąją analizę, kurią galima patvirtinti vėlesniais nei minėta data duomenimis (šiuo klausimu žr. 2004 m. spalio 21 d. Sprendimo *Lenzing / Komisija*, T-36/99, Rink., EU:T:2004:312, 87 punktą ir 2007 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Fachvereinigung Mineralfaserindustrie / Komisija*, T-375/03, EU:T:2007:293, 60 punktą). Kadangi šiuo atveju ginčijama priemonė buvo įgyvendinta 2011 m. vasario mėn., ieškovės negalima kaltinti tuo, kad 2011 m. sausio 27 d. pareikštame ieškinyje ji nepateikė tokių duomenų. Paskui reikia pažymėti, kad nei Komisija, nei Ispanijos Karalystė, kuriai aptariamas procentinis kiekis buvo nurodytas atsisakius užtikrinti konfidencialumą, visiškai nesistengė įrodyti, kad tie duomenys yra klaidingi, nors jos turėjo tokią galimybę, kiek tai susiję su procentiniu kiekiu, apie kurį kalbėdama ieškovė pažymėjo, jog jis apskaičiuotas remiantis Ispanijos elektros energijos rinkos sistemos operatoriaus (*Red Eléctrica de España*, toliau – REE) paskelbtais duomenimis.
- 35 Remiantis ieškovės nurodytu procentiniu kiekiu darytina išvada, kad ginčijamos priemonės taikymas nedaro vienodo poveikio visoms kombinuoto ciklo elektrinėms ir kad ieškovės elektrinė yra viena iš trijų labiausiai nukentėjusių kombinuoto ciklo elektrinių, kurių iš viso yra 39. Konkrečiai kalbant, ieškovės elektrinė nuo ginčijamos priemonės nukentėjo dvigubai daugiau nei vidutiniškai visos kombinuoto ciklo elektrinės (atitinkamai 60,8 % ir 27,6 %). Be to, labiausiai dėl ginčijamos priemonės nukentėjusi elektrinė (*Escatrón 3*) yra, kaip ir ieškovės, Aragono regione.
- 36 Antra, ieškovė pažymėjo (šiuo klausimu jai niekas neprieštaravo), kad, skirtingai nei abi labiausiai nukentėjusios kombinuoto ciklo elektrinės, priklausančios kitas elektrines, kurios naudojami ginčijama priemone, valdančioms grupėms, grupė, kuriai ji priklauso, neturi kitos elektrinės, todėl dėl ginčijamos priemonės patirtų, jos vertinimu, daugiau kaip 50 mln. eurų siekiančių nuostolių negali kompensuoti iš tos priemonės gautomis pajamomis.
- 37 Taip ieškovė nurodė, kad jos konkurencinei padėčiai padaryta neigiama įtaka, dėl kurios ji išsiskiria iš kitų pagalbos negaunančių ir nuo ginčijamos priemonės nukentėjusių elektrinių.
- 38 Šios išvados negalima paneigti nė vienu Komisijos ir jos reikalavimų palaikyti į bylą įstojusių šalių pateiktu argumentu ar duomenimis.
- 39 Pirma, priešingai, nei teigia Komisija ir Ispanijos Karalystė ir kaip bus nuspręsta būtent šio sprendimo 95 ir 96 punktuose, prioritetinio naudojimo mechanizmas yra pagalbos, apie kurią pranešta, sudedamoji dalis, todėl toks to mechanizmo poveikis, į kurį buvo atsižvelgta šio sprendimo 33–36 punktuose, gali būti pakankamas siekiant įrodyti ieškovės konkrečią sąsają su ginčijama priemone, kuri yra ginčijamo sprendimo dalykas.
- 40 Antra, Komisijos ir Ispanijos Karalystės nurodyti argumentai ir duomenys, kuriais siekiama įrodyti, kad ginčijama priemone nebuvo padaryta neigiamos įtakos kombinuoto ciklo elektrinių gamybos veiklai, šiuo atveju yra nereikšmingi, nes, kaip teisingai pažymi ieškovė, tie argumentai ir duomenys susiję su apskirtai visomis šiai kategorijai priklausančiomis elektrinėmis ir jais remiantis negalima išskirti konkrečių atvejų šioje kategorijoje. Dar daugiau, net jeigu, kaip teigia šios šalys, kombinuoto ciklo elektrinių elektros energijos gamyba išaugo ėmus taikyti ginčijamą priemonę, šis padidėjimas tik patvirtina ieškovės padėties iš jos kategorijai priklausančių elektrinių išskirtinumą, nes ieškovė

patvirtino, kad kelis mėnesius nuo ginčijamos priemonės taikymo pradžios jos elektrinė ilgas laiko tarpus buvo sustabdyta, todėl jos gamyba neišvengiamai mažėjo, tačiau nei Komisija, nei jos pusėje į bylą įstojusios šalys nepateikia jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima paneigti šį teiginį.

- 41 Trečia, Ispanijos Karalystės ir *Hidroeléctrica del Cantábrico* pateikti argumentai, kuriuose iš esmės teigiama, kad ieškovė galėjo išvengti komercinių ar finansinių pajėgumų sumažėjimo įkurdama savo elektrinę kitame regione ir surasdama kitų realizacijos rinkų, taip pat yra nereikšmingi siekiant paneigti ieškovės konkrečią sąsają šioje byloje. Teismų praktikoje nustatyta, kad dėl aplinkybės, jog įmonei pavyksta išvengti tokio sumažėjimo ar jį sušvelninti, pavyzdžiui, taikant taupymo priemones ar vykdant veiklą kitose pelningesnėse rinkose, negalima teigti, kad ji neturi *locus standi*, nes tokie veiksmai nepaneigia pagalbos esminio poveikio jos padėčiai ir net yra to poveikio pasekmė (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *Ispanija / Lenzing*, EU:C:2007:698, 36 punktą). Bet kuriuo atveju galima pažymėti, kad remiantis Ispanijos Karalystės ir ieškovės pateiktais duomenimis, kurių kitos šalys neginčijo, negalima teigti, jog pastaroji išvengė savo komercinės padėties pablogėjimo ar jį apribojo radusi kitas realizacijos rinkas. Iš tikrųjų per septynis pirmuosius ginčijamos priemonės taikymo mėnesius vadinamojoje techninių apribojimų rinkoje ieškovė galėjo realizuoti tik apie 15 % vien 2011 m. birželio mėn. dėl ginčijamos priemonės iš rinkos pašalinto elektros energijos kiekio.
- 42 Ketvirta, per teismo posėdį *Hidroeléctrica del Cantábrico* nurodyta ir ieškovės neginčyta aplinkybė, kad ieškovės pagaminta elektros energija nebuvo pašalinta iš rinkos 2012–2014 m. taikant ginčijamą priemonę, taip pat yra nereikšminga. Iš tiesų, pirma, kaip ieškovė nurodė per posėdį, toks nepašalinimas gali būti paaiškintas jos sprendimu nebeteikti elektros energijos pasiūlos kasdieninėje rinkoje ir taip pratęsti prastovą atsižvelgiant į jos pasiūlos pašalinimo mastą 2011 m. ir dėl to kilusius sunkumus vykdyti sutartinius įsipareigojimus dėl dujų tiekimo. Šio paaiškinimo, kuriuo tik patvirtinama ginčijama priemone padaryto poveikio svarba ieškovės konkurencinei padėčiai, negalima paneigti keletu į bylą įstojusių šalių teiginiu, kad ieškovės pasiūla nekonkurencinga. Iš tiesų tokia konkurencingumo problema galima pagrįsti pasiūlymų atmetimą, o ne tokių pasiūlymų nepateikimą, be to, negalima atmesti prielaidos, kad šią tariamą konkurencingumo problemą sukėlė būtent ginčijama priemonė, nes ieškovė neturėjo jokių sunkumų pateikti pasiūlymų kasdieninėje rinkoje iki tos priemonės taikymo pradžios. Kita vertus, bet kuriuo atveju dėl to, kad šalys per posėdį pripažino, jog ginčijama priemone didžiausias poveikis padarytas 2011 m., o ieškovės pateikti duomenys siekiant įrodyti, kad esminė neigiama įtaka jos konkurencinei padėčiai padaryta tais metais, nebuvo ginčijami, negalima iš jos reikalauti, jog tam, kad jos ieškinys būtų pripažintas priimtinu, ji šioje byloje taip pat įrodytų, kad jai buvo padarytas esminis neigiamas poveikis visu ginčijamos priemonės taikymo laikotarpiu.
- 43 Todėl ieškovė yra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu. Ji taip pat tiesiogiai susijusi su ginčijamu sprendimu dėl to, kad šiuo atveju tikimybė, jog Ispanijos valdžios institucijos nuspręs neskirti patvirtintos pagalbos, yra tik teorinė, ir dėl to, kad šių valdžios institucijų noras taip veikti nekelia jokių abejonių (šiuo klausimu žr. 2009 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Scheucher-Fleisch ir kt. / Komisija*, T-375/04, Rink., EU:T:2009:445, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 44 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog visas šis ieškinys turi būti pripažintas priimtinu.

2. Dėl esmės

- 45 Kad pagrįstų ieškinį, ieškovė formaliai pateikia aštuonis pagrindus, kurie gali būti pergrupuoti į penkis.

Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, susijusio su SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytų ieškovės procesinių teisių ir bendrųjų teisės į gynybą ir gero administravimo principų pažeidimu

- 46 Ieškovė, palaikoma *Greenpeace-España*, teigia, kad Komisija pažeidė jos procesines teises, nes nepradėjo SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros. Pasak ieškovės, atsisakydama pradėti formalią tyrimo procedūrą, Komisija taip pat nesilaikė pareigos rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti ginčijamą priemonę ir todėl pažeidė gero administravimo principą ir teisę į gynybą, nes ieškovė neturėjo galimybės pateikti pastabų kaip suinteresuotoji šalis.
- 47 Visų pirma reikia priminti, kad vykdant valstybės pagalbos kontrolės procedūrą turi būti išskirtas, pirma, SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytas pirminis pranešimo apie pagalbą patikrinimo etapas ir, antra, tyrimo etapas, numatytas SESV 108 straipsnio 2 dalyje (žr. šio sprendimo 26 punktą). Pagal nusistovėjusią teismų praktiką SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatyta procedūra yra privaloma, kai Komisija susiduria su rimtais sunkumais vertindama, ar pagalba yra suderinama su vidaus rinka (žr. 2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Deutsche Post ir DHL International / Komisija*, T-388/03, Rink., EU:T:2009:30, 88 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 48 Taigi Komisija, priimdama valstybės priemonei palankų sprendimą, SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytu pirminio patikrinimo etapu gali apsiriboti tik tuo atveju, jeigu po pirminio patikrinimo yra įsitikinusi, kad ši priemonė nėra pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, arba, jeigu ji laikoma pagalba, – kad ji suderinama su Sutartimi. Priešingu atveju, jei po pirminio patikrinimo Komisija prieina prie priešingos išvados arba jeigu ją atliekant nepavyko įveikti visų dėl nagrinėjamos priemonės vertinimo iškilusių sunkumų, Komisija privalo surinkti visas reikalingas nuomones ir tuo klausimu pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą (šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *Aggregates / Komisija*, EU:C:2008:757, 186 ir 187 punktai ir 2011 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *3F / Komisija*, T-30/03 RENV, Rink., EU:T:2011:534, 53 punktas).
- 49 Ši pareiga kyla tiesiogiai iš SESV 108 straipsnio 3 dalies, kaip ji išaiškinta teismų praktikoje, ir ją patvirtina Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalies nuostatos, jeigu po pirminio patikrinimo Komisija nustato, kad priemonė, apie kurią pranešta, kelia abejonių dėl jos suderinamumo su bendrąja rinka (žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, EU:T:2012:351, 62 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 50 Todėl remdamasi faktinėmis ir teisinėmis bylos aplinkybėmis Komisija turi nuspręsti, ar pagalbos suderinamumo nagrinėjimo metu patirti sunkumai reikalauja pradėti formalią tyrimo procedūrą. Šis sprendimas turi atitikti tris reikalavimus (žr. šio sprendimo 47 punkte minėto Sprendimo *Deutsche Post ir DHL International / Komisija*, EU:T:2009:30, 89 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 51 Pirma, Komisijos įgaliojimai po pirminio patikrinimo procedūros priimti sprendimą dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka pagal SESV 108 straipsnį taikomi tik priemonėms, dėl kurių nekyla rimtų sunkumų, todėl šis kriterijus yra išimtinis. Taigi Komisija negali atsisakyti pradėti formalios tyrimo procedūros remdamasi kitomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, trečiųjų asmenų interesais, procedūros ekonomijos sumetimais ar kitais administraciniais ar politiniais motyvais (žr. šio sprendimo 47 punkte minėto Sprendimo *Deutsche Post ir DHL International / Komisija*, EU:T:2009:30, 90 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 52 Antra, kai Komisija susiduria su rimtais sunkumais, ji privalo pradėti formalią procedūrą ir šiuo atveju neturi jokios diskrecijos (šio sprendimo 47 punkte minėto Sprendimo *Deutsche Post ir DHL International / Komisija*, EU:T:2009:30, 91 punktas).
- 53 Trečia, rimtų sunkumų sąvoka yra objektyvi. Tokių sunkumų egzistavimas turi būti nustatytas objektyviai tiek iš ginčijamo akto priėmimo aplinkybių, tiek iš jo turinio, sprendimo motyvus susiejant su įrodymais, kurių Komisija galėjo turėti tuo metu, kai buvo priimtas sprendimas dėl ginčijamos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka. Tuo remiantis teigtina, kad, priešingai, nei teigia *E.ON*

Generación, Bendrojo Teismo vykdoma teisėtumo kontrolė, susijusi su rimtų sunkumų nustatymu, dėl savo pobūdžio apima daugiau nei vien patikrinimą, ar nepadaryta akivaizdžios vertinimo klaidos (žr. šio sprendimo 47 punkte minėto Sprendimo *Deutsche Post ir DHL International / Komisija*, EU:T:2009:30, 92 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 54 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovei tenka našta įrodyti, kad kyla rimtų sunkumų, o tai ji gali padaryti nurodydama nuoseklius požymius, susijusius su, pirma, pirminio patikrinimo etapu aplinkybėmis ir trukme ir, antra, ginčijamo sprendimo turiniu (2001 m. kovo 15 d. Sprendimo *Prayon-Rupel / Komisija*, T-73/98, Rink., EU:T:2001:94, 49 punktas ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Colt Télécommunications France / Komisija*, T-79/10, EU:T:2013:463, 37 punktas).
- 55 Ieškovės nuomone, tai, kad dėl šioje byloje iškilusių rimtų sunkumų reikia pradėti formalią tyrimo procedūrą, atskleidžia požymiai, susiję, pirma, su pirminio patikrinimo etapu ir, antra, su ginčijamo sprendimo turiniu.

Su pirminio patikrinimo etapu susiję požymiai

- 56 Ieškovės teigimu, keturios aplinkybės, apibūdinančios pirminio patikrinimo procedūrą, po kurios priimtas ginčijamas sprendimas, įrodo, kad vertindama ginčijamą priemonę Komisija susidūrė su rimtais sunkumais.

– Dėl pirmojo požymio, susijusio su pirminio patikrinimo procedūros trukme

- 57 Ieškovė teigia, kad šiuo atveju pernelyg ilga pirminio patikrinimo procedūros trukmė atskleidžia, jog kilo rimtų sunkumų. Iš tiesų, ginčijamas sprendimas priimtas maždaug po keturių su puse mėnesio nuo pranešimo apie ginčijamą priemonę, nors Reglamente Nr. 659/1999 nustatytas dviejų mėnesių terminas. Ši trukmė gali būti aiškinama Komisijoje kilusiomis abejonėmis dėl ginčijamos priemonės suderinamumo su vidaus rinka. Dublike ieškovė priduria, kad, atsižvelgiant į išankstinio pranešimo apie ginčijamą priemonę datą, t. y. 2009 m. gruodžio 18 d., pirminio tyrimo procedūra truko net daugiau nei devynis mėnesius.
- 58 Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, pirminio patikrinimo trukmė kartu su kitais požymiais gali būti laikoma Komisijai kilusių rimtų sunkumų rodikliu, jei ta trukmė gerokai viršija įprastai tokiam patikrinimui reikalingą laiką (2000 m. gegužės 10 d. Sprendimo *SIC / Komisija*, T-46/97, Rink., EU:T:2000:123, 102 punktas ir 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, T-520/09, EU:T:2012:352, 54 punktas).
- 59 Remiantis Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 1 dalimi, pirminis pranešimo patikrinimas pradedamas iš karto gavus pranešimą apie atitinkamą priemonę. Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad sprendimai, kuriais baigimas pirminis patikrinimas, priimami per du mėnesius. Remiantis šia nuostata, šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos po išsamaus pranešimo gavimo dienos.
- 60 Reikia pažymėti, kad, remiantis Reglamento Nr. 659/1999 2 straipsnio 2 dalimi, pranešimas yra išsamus tik tuo atveju, jei juo remdamasi Komisija gali priimti sprendimą pagal pirminio patikrinimo procedūrą ir formalią tyrimo procedūrą. Be to, remiantis to paties reglamento 4 straipsnio 5 dalimi, „pranešimas laikomas išsamiu, jeigu per du mėnesius po jo arba papildomos informacijos pateikimo Komisija neprašo pateikti daugiau informacijos.
- 61 Remiantis šiomis nuostatomis darytina išvada, kad pranešimas gali būti laikomas išsamiu tik Komisijai gavus visą informaciją, kuria remdamasi ji gali susidaryti pirminę nuomonę apie aptariamą priemonės pobūdį ir poveikį. Ši informacija laikoma esančia pranešime, jeigu Komisija nepateikia jokio prašymo pateikti papildomos informacijos per du mėnesius nuo to pranešimo gavimo. Tačiau, jeigu Komisija

pateikia prašymų pateikti papildomos informacijos, pranešimas turi būti laikomas išsamiau tą dieną, kurią gaunama paskutinė prašyta informacija, todėl Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 5 dalyje nustatytas dviejų mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti tik nuo šios datos (šio sprendimo 58 punkte minėto Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, EU:T:2012:352, 61 ir 62 punktai).

- 62 Šioje byloje apie ginčijamą priemonę Ispanijos Karalystė Komisijai pranešė 2010 m. gegužės 12 d. (ginčijamo sprendimo 1 dalis). Šis pranešimas papildytas 2010 m. birželio 14 ir 15 d. (ginčijamo sprendimo 2 dalis).
- 63 Kadangi Komisija nusprendė, jog šis pranešimas yra neišsamus, 2010 m. rugpjūčio 13 d. raštu ji paprašė Ispanijos Karalystės pateikti papildomos informacijos (ginčijamo sprendimo 3 dalis).
- 64 Į šį prašymą Ispanijos valdžios institucijos atsakė 2010 m. rugpjūčio 31 d. raštu (ginčijamo sprendimo 3 dalis).
- 65 2010 m. rugsėjo 3 ir 17 d. Ispanijos valdžios institucijos, kaip jos nurodė per posėdį, savanoriškai pateikė Komisijai papildomos informacijos (ginčijamo sprendimo 4 ir 5 dalys).
- 66 Taigi pirminio patikrinimo procedūros trukmę reikia pradėti skaičiuoti tik nuo paskutinės papildomos informacijos, kurią Ispanijos valdžios institucijos pateikė atsakydamos į Komisijos prašymą, gavimo (žr. šio sprendimo 60 punktą), t. y. nuo 2010 m. rugpjūčio 31 d., kai buvo gautas paskutinis atsakymas į 2010 m. rugpjūčio 13 d. prašymą pateikti informacijos, o ne nuo pradinio pranešimo pateikimo 2010 m. gegužės 12 d., ar net nuo 2009 m. gruodžio 18 d., kaip teigia ieškovė. Todėl nei laikotarpiai iki pradinio pranešimo, nei laikotarpiai nuo jo pateikimo iki paskutinio Ispanijos valdžios institucijų atsakymo neįtraukiami į pirminio patikrinimo procedūros trukmės skaičiavimą.
- 67 Todėl reikia nuspręsti, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, 2010 m. rugsėjo 29 d. ginčijamas sprendimas buvo priimtas per Reglamente Nr. 659/1999 nustatytą dviejų mėnesių terminą, kuris pradėtas skaičiuoti kitą dieną po 2010 m. rugpjūčio 31 d., o ne per keturis su puse mėnesio ar net daugiau kaip devynis mėnesius, kaip teigia ieškovė.
- 68 Todėl ieškovė negali pagrįstai teigti, kad pirminio patikrinimo procedūros trukmė yra rimtų sunkumų požymis.
- Dėl antrojo požymio, susijusio su Komisijos ir Ispanijos valdžios institucijų pasikeitimais informacija
- 69 Ieškovė teigia, kad aplinkybė, jog Komisija gavo penkis Ispanijos valdžios institucijų laiškus, kuriuose išdėstyta papildoma informacija, atskleidžia bylos sudėtingumą. Ji pažymi, kad jei Komisijai nebūtų kilę jokių abejonių, Ispanijos Karalystė nebūtų nusprendusi, jog reikia jai pateikti tiek informacijos.
- 70 Šiuo klausimu reikia priminti nusistovėjusią teismų praktiką, pagal kurią vien to, kad per pirminio patikrinimo etapą vyko Komisijos ir pranešančiosios valstybės narės diskusijos ir kad joms vykstant Komisija galėjo paprašyti pateikti papildomos informacijos apie jos kontrolei pateiktas priemones, negalima savaime laikyti įrodymu, jog ši institucija susidūrė su dideliais vertinimo sunkumais. Vis dėlto negalima atmesti galimybės, kad per šį procedūros etapą vykusių Komisijos ir pranešančiosios valstybės narės diskusijų turinys tam tikromis aplinkybėmis gali atskleisti, jog esama tokių sunkumų (žr. šio sprendimo 58 punkte minėto Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, EU:T:2012:352, 76, 77 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 71 Šioje byloje 2010 m. rugpjūčio 13 d. Komisija Ispanijos Karalystei išsiuntė prašymą pateikti informacijos, o ši Komisijai pateikė ne tik atsakymą į šį prašymą, bet ir įvairios papildomos informacijos, t. y. iš viso penkis laiškus neskaitant pirminio pranešimo.

- 72 Vis dėlto Komisija nurodė, kad paprašė tik keleto techninių patikslinimų, susijusių būtent su kompensacijos apskaičiavimu, ir papildomos informacijos apie elektros energijos tiekimo saugumui gresiantį pavojų, o per posėdį Ispanijos Karalystė tai patvirtino. Taigi Komisijos tyrimo sritis taip buvo apribota tik ginčijamos priemonės, apie kurią buvo pranešta, vertinimu atsižvelgiant į tam tikras SESV 106 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas. Todėl toks prašymas pateikti informacijos negali būti savaime laikomas atskleidžiančiu iškilusius rimtus sunkumus. Be to, aplinkybė, kad dėl prašymuose pateikti informacijos pateiktų klausimų ir būtent dėl didelio skaičiaus atsakymų į juos galima nujauti, jog Komisijai iškilo abejonių dėl priemonės, apie kurią pranešta, suderinamumo su valstybės pagalbos srities nuostatomis, teismų praktikoje taip pat nelaikoma rimtų sunkumų požymiu, nes šios abejonės galėjo būti išsklaidytos nacionalinėms valdžios institucijoms pateikus atsakymus į šiuos prašymus (žr. šio sprendimo 54 punkte minėto Sprendimo *Colt Télécommunications France / Komisija*, EU:T:2013:463, 63, 65 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką). Tačiau šioje byloje aplinkybė, kad Komisijai neprireikė siųsti antro prašymo pateikti informacijos gavus atsakymus į pirmąjį prašymą, reiškia, kad nors Komisijai buvo kilę abejonių dėl ginčijamos priemonės, tos abejonės buvo išsklaidytos.
- 73 Tokiomis aplinkybėmis Komisijos ir Ispanijos valdžios institucijų pasikeitimai informacija negali būti laikomi rimtų sunkumų, kilusių nagrinėjant ginčijamą priemonę, požymiu.
- Dėl trečiojo požymio, susijusio su ginčijamos priemonės pakeitimu
- 74 Dublike remdamasi teismų praktika ieškovė teigia, jog Ispanijos Karalystės patvirtinta aplinkybė, kad Komisija Ispanijos valdžios institucijų paprašė pakeisti ginčijamą priemonę, atskleidžia, jog kilo rimtų abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka.
- 75 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovės teiginys, jog ginčijamos priemonės pakeitimas, net jei jis padarytas Komisijos prašymu per pirminę procedūrą, yra rimtų sunkumų požymis, reiškia, jog neatsižvelgiama į SESV 108 straipsnio 3 dalies tikslą ir jame numatytą pirminę procedūrą. Iš tiesų, remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalies tikslu ir Komisijai tenkančia gero administravimo pareiga, pastaroji gali inicijuoti dialogą su pranešančiąja valstybe nare, kad per pirminę procedūrą galėtų, jei reikia – pakeičiant numatytą pagalbos priemonę, įveikti galbūt iškilusius sunkumus priimant sprendimą dėl priemonės, apie kurią pranešta, nesant reikalo pradėti formalios tyrimo procedūros (šiuo klausimu žr. 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Iliad ir kt. / Komisija*, T-325/10, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, EU:T:2013:472, 75, 78 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 76 Be to, net jeigu aptariamas pakeitimas buvo padarytas, kaip teigia Komisija, per etapą iki pranešimo apie ginčijamą priemonę, jis tuo labiau negali būti laikomas rimtų sunkumų atsiradimo požymiu, nes tokių sunkumų egzistavimas vertinamas atsižvelgiant į nacionalinės priemonės, apie kurią pranešta, santykį su taisyklėmis dėl valstybės pagalbos. Reikia pridurti, kad Komisijos ir pranešančiosios valstybės pasikeitimo informacija iki pranešimo tikslas taip pat yra patikslinti tuos numatomos nacionalinės priemonės aspektus, dėl kurių gali kilti problemų, kiek tai susiję su taisyklėmis dėl valstybės pagalbos. Todėl, priešingai, nei teigia ieškovė, arba aptariama problema išlieka po pranešimo ir Komisija tuo atveju pradeda formalią tyrimo procedūrą, per kurią tretieji suinteresuotieji asmenys gali pasinaudoti teise teikti pastabas, arba ta problema išsprendžiama, o tretieji suinteresuotieji asmenys neturi tokios teisės.
- 77 Šių argumentų negalima paneigti remiantis ieškovės nurodytu 1984 m. kovo 20 d. Sprendimu *Vokietija / Komisija* (84/82, Rink., EU:C:1984:117), nes byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas, Komisija nusprendė, kad, nepaisant padarytų nagrinėjamos nacionalinės teisės esminių pakeitimų, buvo išspręsti ne visi iškilę sunkumai, o dėl šios ir kitų aplinkybių Teisingumo Teismas turėjo panaikinti Komisijos sprendimą nepradėti formalios tyrimo procedūros (sprendimo 16 ir 19 punktai). Taigi ne nacionalinės priemonės pakeitimai buvo pripažinti rimtų sunkumų egzistavimo požymiu, o tu

pakeitimų nepakankamumas, nes padarius tuos pakeitimus nepavyko pašalinti visų Komisijos abejonių dėl šios priemonės. Tačiau nagrinėjamoje byloje ieškovė visiškai neteigia, kad tariamai padarytas ginčijamos priemonės pakeitimas buvo nepakankamas.

78 Darytina išvada, kad ginčijamos priemonės pakeitimas negali būti laikomas tikrinant tą priemonę iškilusių rimtų sunkumų požymiu.

– Dėl ketvirtojo požymio, susijusio su Ispanijos valdžios institucijų ir ūkio subjektų prieštaravimais

79 Pasak ieškovės, bylos sudėtingumą taip pat iliustruoja įvairių rinkoje veikiančių ūkio subjektų, taip pat ieškovės, Komisijai pateiktos pastabos ir *Comisión Nacional de la Competencia* (CNC, Ispanijos nacionalinė konkurencijos priežiūros komisija) ir *Comisión Nacional de Energía* (CNE, Ispanijos nacionalinė energetikos komisija) ataskaitos. Šiose pastabose ir ataskaitose atskleista, kad ginčijamoje priemonėje nesilaikoma tam tikrų Sutarties ir antrinės teisės nuostatų, todėl Komisija privalėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą. Dublike ieškovė patikslina, kad net jeigu CNC ir CNE neturėjo kompetencijos išdėstyti poziciją dėl pagalbos buvimo ir jo suderinamumo su vidaus rinka, jų ataskaitose vis dėlto atskleidžiami tikrinant tą priemonę iškilę rimti sunkumai ir pabrėžiamas ginčijamą priemonę sudarančių trijų elementų neatsiejamumas ir aiškus šios priemonės neproporcingumas.

80 *Greenpeace-España* pažymi, kad keli tretieji asmenys išreiškė susirūpinimą dėl ginčijamos priemonės taikymo neigiamo poveikio aplinkai.

81 Reikia priminti, kad rimtų sunkumų sąvoka yra objektyvi ir kad tokie sunkumai turi būti nustatyti objektyviai ir remiantis būtent ginčijamo akto priėmimo aplinkybėmis (žr. šio sprendimo 53 punktą).

82 Tuo remiantis galima teigti, kad nustatant, ar yra rimtų sunkumų, negalima atsižvelgti į prieštaravimų, išreikštų dėl ginčijamos priemonės, skaičių ir apimtį. Iš tiesų, jeigu būtų atsižvelgta į prieštaravimus, pateiktus dėl ginčijamos priemonės, tai reikštų, kad formalios tyrimo procedūros pradėjimas priklauso nuo nacionalinio projekto išprovokuoto prieštaravimo, o ne nuo Komisijai realiai iškilusių rimtų sunkumų tikrinant šį projektą. Be to, kaip pažymi Ispanijos Karalystė, jeigu būtų atsižvelgiama į šiuos prieštaravimus, projektui nepritariantys retieji asmenys galėtų nesunkiai užvilinti Komisijos atliekamą patikrinimą ir įsikišdami jį priversti pradėti formalią tyrimo procedūrą (šio sprendimo 54 punkte minėto Sprendimo *Colt Télécommunications France / Komisija*, EU:T:2013:463, 73 ir 74 punktai).

83 Kita vertus, neatmestina galimybė, kad aptariamų ūkio subjektų ir valdžios institucijų suformuluoti prieštaravimai gali atskleisti, kad iškilo rimtų sunkumų dėl ginčijamos priemonės patikrinimo (šio sprendimo 54 punkte minėto Sprendimo *Colt Télécommunications France / Komisija*, EU:T:2013:463, 75 punktas). Kadangi šiuose prieštaravimuose pritariama ieškovės ir *Greenpeace-España* pateiktiems argumentams dėl tariamai iškilusių rimtų sunkumų požymių, grindžiamų ginčijamo sprendimo turiniu, į tai atsižvelgiant ir reikia juos nagrinėti (žr. šio sprendimo 86 ir paskesnius punktus).

84 Todėl reikia daryti išvadą, kad aptariamų privačių ir viešųjų ūkio subjektų prieštaravimai savaime negali būti rimtų sunkumų egzistavimo požymis, nepaisant to, kad jų yra daug, ir net jeigu jie nuoseklūs.

85 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus reikia daryti išvadą, kad su pirminio patikrinimo procedūros eiga susiję įtariamai požymiai atskirai ar kaip požymių visuma negali būti įrodymas, kad iškilo rimtų sunkumų, dėl kurių būtų reikėję pradėti formalią tyrimo procedūrą.

Su ginčijamo sprendimo turiniu susiję požymiai

86 Ieškovė ir *Greenpeace-España* iš esmės teigia, jog ginčijamo sprendimo turinys atskleidžia keturis požymius, kad tikrinant ginčijamą priemonę iškilo rimtų sunkumų.

– Dėl pirmojo požymio, susijusio su neišsamia ginčijamos priemonės analize

- 87 Ieškovė teigia, kad Komisijos atliktas ginčijamos priemonės patikrinimas yra neišsamus. Darydama nuorodą į ieškinio antrajame pagrinde išdėstytus argumentus ji konkrečiai teigia, kad Komisija neišnagrinėjo ginčijamą priemonę sudarančių neatskiriama susijusių trijų elementų, t. y. elektros energijos gamintojams mokamos finansinės kompensacijos, prioritetinio naudojimo mechanizmo ir pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis, ir todėl nenusprendė dėl suinteresuotųjų šalių pateiktų įvairių argumentų. Dublike ieškovė priduria, kad 2011 m. vasario 17 d. Nutartyje *Gas Natural Fenosa SDG / Komisija* (T-484/10 R, EU:T:2011:53, 68 punktą) Bendrojo Teismo pirmininkas pats patvirtino, jog Komisija atlikto neišsamų pirminį patikrinimą ir išnagrinėjo tik finansinės kompensacijos suderinamumą.
- 88 Visų pirma reikia priminti, kad nusistovėjusioje teismų praktikoje nustatyta, jog per pirminio patikrinimo procedūrą Komisijos atlikto tyrimo nepakankamumas ar neišsamumas yra rimtų sunkumų egzistavimo požymis (žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, EU:T:2012:351, 81 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 89 Šiuo atveju remdamasis būtent šiuo pirmuoju požymiu, kad yra rimtų sunkumų, kuris susijęs su ginčijamos priemonės neišsamiu patikrinimu, šio sprendimo 87 punkte minėtoje Nutartyje *Gas Natural Fenosa SDG / Komisija* (EU:T:2011:53, 62–70 punktai) laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas nusprendė, kad prašymas sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą iš pirmo žvilgsnio yra pagrįstas faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis (*fumus boni juris*); toks sprendimas taip pat buvo priimtas 2011 m. vasario 17 d. nutartyse *Iberdrola / Komisija* (T-486/10 R, EU:T:2011:54, 56–64 punktai), *Endesa ir Endesa Generación / Komisija* (T-490/10 R, EU:T:2011:55, 55–63 punktai) ir *Comunidad Autónoma de Galicia / Komisija* (T-520/10 R, EU:T:2011:56, 50–58 punktai).
- 90 Tačiau remiantis šiomis laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo nutartimis, kurios savaiame neturi *res judicata* galios (2002 m. vasario 14 d. Nutartis *Komisija / Argedan*, C-440/01 P(R), Rink., EU:C:2002:95, 66 punktą), negalima teigti, kad pirmasis pagrindas dėl ieškovės teisių į gynybą pažeidimo šioje byloje turi būti pripažintas pagrįstu dėl to, kad per pirminę procedūrą Komisija neišnagrinėjo visų apsektų, kurie sudaro nagrinėjamą pagalbą.
- 91 Remiantis ginčijamu sprendimu, kaip, beje, ir minėtomis nutartimis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, darytina išvada, kad pagalbos priemonė, apie kurią pranešė Ispanijos valdžios institucijos, sudaryta, kaip bylos šalys sutartinai pripažįsta, iš trijų elementų, t. y. finansinės kompensacijos, prioritetinio naudojimo mechanizmo ir pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis (papildytos pareiga iš šių akmens anglių gaminti elektros energiją).
- 92 Konkrečiau kalbant, kaip nurodyta ginčijamame sprendime pateiktame ginčijamos priemonės aprašyme (2 punktas), ja siekiama užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą įpareigojant elektros energiją gaminančias elektrines, kurioms taikoma ši priemonė, pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis iš Ispanijos akmens anglių kasyklų ir iš tų akmens anglių pagaminti tam tikrą kiekį elektros energijos. Siekiant užtikrinti, kad elektrinės, kurioms taikoma ši priemonė, galėtų elektros energijos rinkoje parduoti iš nacionalinės kilmės akmens anglių pagamintą elektros energijos kiekį ir taip užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą, ginčijama priemonė buvo nustatytas prioritetinio naudojimo mechanizmas, pagal kurį šioms elektrinėms suteikiamas privilegijuotasis pateikimas į šią rinką, pažymint, kad aptariamų elektrinių savininkams bus skirta kompensacija, lygi jų patirtų papildomų gamybos sąnaudų ir pardavimo kainos elektros energijos rinkoje skirtumui (taip pat žr. šio sprendimo 2–4 punktus).

- 93 Tuo remiantis galima teigti, pirma, kad ginčijamoje priemonėje numatytos finansinės kompensacijos tikslas buvo padengti sąnaudas dėl su viešąja paslauga susijusių išpareigojimų, kuriuos sudaro pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis ir pareiga iš šių akmens anglių gaminti elektros energiją, ir taip užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą.
- 94 Todėl pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis analizės, kurią turėjo atlikti Komisija, esmė buvo patikrinti, ar tokia pareiga iš tikrųjų galėjo būti laikoma su viešąja paslauga susijusiu išpareigojimu, už kurį gali būti mokama kompensacija. Tačiau Komisija šią analizę atliko vertindama, ar egzistuoja bendros ekonominės svarbos paslauga, kaip ji suprantama pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį (žr. ginčijamo sprendimo 3.1 punktą).
- 95 Antra, remiantis šio sprendimo 92 punkte pateiktu ginčijamos priemonės aprašymu galima teigti, kad prioritetinio naudojimo mechanizmas yra „techninė priemonė, kuria įgyvendinamas siekiamas tikslas“, „siekiant <...> užtikrinti bendros ekonominės svarbos paslaugos veiksmingumą“. Pasak Ispanijos valdžios institucijų, be šio mechanizmo, kuriuo sudaromos sąlygos iš nacionalinės kilmės akmens anglių pagamintai elektros energijai patekti į elektros energijos rinką, šiam nacionaliniam energijos šaltiniui grėstų išnykimas ir jis nepadėtų riboti Ispanijos priklausomumo nuo užsieniškų energijos šaltinių. Todėl pirminio panaudojimo mechanizmas yra privalomas ryšys tarp su viešąja paslauga susijusių išpareigojimų ir siekiamo bendros ekonominės svarbos tikslo.
- 96 Todėl prioritetinio naudojimo mechanizmą Komisija turėjo išnagrinėti kaip priemonę, kuria galima užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą, ir taip patikrinti, ar egzistuoja tikra bendros ekonominės svarbos paslauga. Todėl Komisija pagrįstai išanalizavo prioritetinio naudojimo mechanizmą, kai tikrino, ar egzistuoja bendros ekonominės svarbos paslauga (ginčijamo sprendimo 3.1 punktas). Šiuo klausimu ji nusprendė, kad prioritetinio naudojimo mechanizmas yra suderinamas su 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 96/92/EB (OL L 176; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 2 t., p. 211), 11 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta: „Valstybė narė, siekdama tiekimo saugumo, gali nustatyti, kad pirmenybė suteikiama gamybos įrenginiams, naudojančiams vietinius pirminės energijos šaltinius.“
- 97 Komisija atliko net platesnį šį prioritetinio naudojimo mechanizmo tyrimą atsižvelgdama į valstybės pagalbą reglamentuojančias taisykles ir patikrino jo suderinamumą ne tik su SESV 106 straipsnio 2 dalies ir SESV 107 straipsnio nuostatomis, bet ir su nuostatomis dėl laisvo prekių judėjimo (ginčijamo sprendimo 151–154 dalys) ar dėl nuosavybės teisės, kuri įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (ginčijamo sprendimo 159 dalis).
- 98 Beje, analizuodama, ar egzistuoja valstybės pagalba (būtent ginčijamo sprendimo 113, 121 ir 127 dalyse), Komisija įvertino bendrą finansinės kompensacijos, prioritetinio naudojimo mechanizmo ir pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis poveikį ir taip atsižvelgė net į, ieškovės teigimu, glaudų ryšį tarp šių trijų ginčijamą priemonę sudarančių elementų. Remdamasi šia bendra analize ji padarė išvadą, kad ginčijamos priemonės gavėjai yra ne tik elektrinės, bet ir nacionalinės kilmės akmens anglių gamintojai.
- 99 Atvirškščiai, atsižvelgiant į šio sprendimo 93–96 punktuose išdėstytus argumentus, Komisija neprivalo atlikti atskiros prioritetinio naudojimo mechanizmo ir pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis analizės, kad galėtų nustatyti, ar kiekvienas jų atskirai yra su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba.
- 100 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisijos negalima kaltinti tuo, jog ji atliko neišsamią ginčijamos priemonės analizę, ir kad dėl tos priežasties tuo remiantis negalima teigti, jog tikrinant šią priemonę iškilo rimtų sunkumų, dėl kurių reikėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą.

– Dėl antrojo požymio, susijusio su šiuo atveju nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos nepakankamu nagrinėjimu

- 101 Dublikė ieškovė daro nuorodą į ieškinio trečiajame pagrinde išdėstytus argumentus ir teigia, kad, nepradėjusi formalios tyrimo procedūros, Komisija negalėjo suprasti, kad dėl ginčijamos priemonės kombinuoto ciklo elektrinėms užkertamas kelias greitai reaguoti į netikėtą elektros energijos paklausos padidėjimą ir taip kenkiama elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumui, taigi ir bendros ekonominės svarbos paslaugai, kuriais grindžiamas šios priemonės suderinamumas.
- 102 Grįsdama šį teiginį ieškovė iš esmės nurodo ilgalaikes kombinuoto ciklo elektrinių prastovas ir neaiškia šių elektrinių padėčių pradėjus įgyvendinti ginčijamą priemonę, dėl kurių šios elektrinės negali veiksmingai ir greitai patenkinti elektros energijos paklausos.
- 103 Tačiau dėl to, kad šios aplinkybės susiklostė jau priėmus ginčijamą sprendimą, Komisija neprivalėjo analizėje į jas atsižvelgti (šiuo klausimu žr. 2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, Rink., EU:C:2008:224, 54 ir 55 punktus ir 2012 m. kovo 28 d. Sprendimo *Ryanair / Komisija*, T-123/09, Rink., EU:T:2012:164, 103 punktą), todėl jos negalima kaltinti dėl nepakankamo patikrinimo šiuo klausimu per pirminę procedūrą.
- 104 Nors teigdama, kad šiuo atveju nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos tyrimas gali būti nepakankamas, ieškovė taip pat remiasi tuo, kad Komisija neatsižvelgė į CNE ir CNC ataskaitas, kuriose atskleidžiamas ginčijamos priemonės neproporcingumas, palyginti su bendros ekonominės svarbos paslauga siekiamu tikslu (žr. šio sprendimo 79 punktą), reikia konstatuoti, kad šį teiginį galima paneigti paties ginčijamo sprendimo nuostatomis. Remiantis ginčijamu sprendimu galima teigti, kad, pirma, jame Komisija iš esmės išdėstė šių ataskaitų turinį (ginčijamo sprendimo 73 dalis), kaip ir visus trečiųjų šalių pateiktus duomenis ir teiginius (ginčijamo sprendimo 2.8 punktas), ir, antra, dėl šioje byloje trečiųjų asmenų pateiktų prieštaravimų ji nurodė patikrinusi, ar nebuvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida nustatant aptariamą bendros ekonominės svarbos paslaugą, nors tai neatitinka jos įprastinės praktikos tikrinant su viešąja paslauga susijusius išipareigojimus, kuriais siekiama užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą (ginčijamo sprendimo 90 dalis). Tuo remiantis galima daryti išvadą, kad Komisija atsižvelgė į trečiųjų šalių pateiktus prieštaravimus, įskaitant pateiktuosius CNC ir CNE ataskaitose, nors jiems ir nepritarė. Todėl Komisijos negalima kaltinti ir dėl jos patikrinimo neišsamumo per pirminę procedūrą.

– Dėl trečiojo požymio, susijusio su ginčijamos priemonės nesuderinamumu su įvairiomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis

- 105 Remdamasi tariamu ginčijamos priemonės nesuderinamumu su įvairiomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis, kuriomis taip pat remiamasi ketvirtajame ir penktajame pagrinduose, ieškovė daro išvadą, kad Komisija neturėjo jokios priežasties nepradėti formalios tyrimo procedūros.
- 106 Remiantis teismų praktika, kai ieškovė remiasi jos procesinių teisių pažeidimu dėl to, kad Komisija nepadėjo formalios tyrimo procedūros, ji gali nurodyti bet kokią pagrindą, kuriuo būtų galima įrodyti, jog per pirminio ginčijamos priemonės tikrinimo procedūrą Komisijos turėtos informacijos ir duomenų vertinimas turėjo kelti abejonių dėl valstybės pagalbos priemonės, apie kurią buvo pranešta, kvalifikavimo ir jos suderinamumo su vidaus rinka. Vis dėlto remiantis tokiais argumentais negali būti pakeistas ieškinio dalykas ar jo priimtinumą sąlygos. Atvirkščiai, kilusios abejonės dėl šio kvalifikavimo ar suderinamumo būtent yra įrodymas, kuris turi būti pateiktas siekiant įrodyti, jog Komisija privalėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 26 punkte minėto Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, EU:T:2012:351, 52 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 107 Todėl ieškovė privalo nurodyti su ginčijamo sprendimo turiniu susijusius požymius, kuriais būtų galima įrodyti, jog yra rimtų sunkumų (žr. šio sprendimo 54 punktą). Reikia pridurti, kad, kaip ir šiuo atveju, kai ieškovė pateikia nuorodą į kituose pagrinduose nurodytus argumentus, kuriais neigiamas ginčijamo sprendimo pagrįstumas, ji turi tiksliai nurodyti tuos tuo tikslu pateiktus argumentus, kuriais, jos manymu, galima įrodyti tokių sunkumų egzistavimą (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 75 punkte minėto Sprendimo *Iliad ir kt. / Komisija*, EU:T:2013:472, 83 ir 84 punktus).
- 108 Kadangi šiuo atveju ieškovė tik teigia, kad „atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta [ketvirtajame ir penktajame pagrinduose pateiktuose jos argumentuose], ir į tai, kad ginčijama priemonė yra nesuderinama ne tik su Sutarties nuostatomis dėl įsisteigimo laisvės ir laisvo kapitalo judėjimo, bet ir su įvairiomis antrinės teisės priemonėmis, Komisija negalėjo <...> nepradėti formalios tyrimo procedūros“, galima daryti išvadą, kad ši aptaki ir nepagrįsta nuoroda Bendrajam Teismui nesuteikia galimybės nustatyti, kurie konkrečiai ketvirtajam ir penktajam pagrindams pagrįsti pateikti duomenys, ieškovės nuomone, gali būti rimtų sunkumų egzistavimo įrodymas. Todėl argumentus dėl ginčijamos priemonės nesuderinamumo su įvairiomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis reikia išnagrinėti vertinant tik ketvirtąjį ir penktąjį ieškovės nurodytus pagrindus.
- Dėl ketvirtojo požymio, susijusio su nepakankamu ir neišsamiu ginčijamos priemonės tyrimu atsižvelgiant į aplinkosaugos srities nuostatas
- 109 *Greenpeace-España* teigia, kad per pirminę procedūrą atliktas tyrimas buvo, pirma, nepakankamas dėl to, kad Komisija neturėjo reikiamos informacijos, leidžiančios priimti sprendimą dėl ginčijamos priemonės poveikio aplinkai, ir, antra, neišsamus dėl to, kad Komisija neišnagrinėjo, ar šia priemone pažeidžiamos ne tik su valstybės pagalba susijusios, bet ir kitos Sutarties ir antrinės teisės nuostatos, t. y. aplinkosaugos srities nuostatos, ir kad jos atlikta aptariamoms priemonėms suderinamumo su 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatančia šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 7 t., p. 631), su pakeitimais analizė buvo dalinė. Grįsdama teiginį, kad Komisija pažeidė pareigą motyvuoti *Greenpeace-España* iš esmės nurodo tuos pačius argumentus.
- 110 Pastabose dėl *Greenpeace-España* prašymo įstoti į bylą Komisija teigia, kad šios į bylą įstojusios šalies argumentai nepriimtini, nes pagrindinių bylos šalių ginčas jais kreipiamas į visiškai kitus teisinius klausimus.
- 111 Reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, nors Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtoje pastraipoje ir Procedūros reglamento 116 straipsnio 3 dalyje į bylą įstojusiai šaliai nedraudžiama pateikti skirtingus nei jos palaikomos šalies argumentus, jais neturi būti keičiamas ginčo dalykas, o įstojimu į bylą visada turi būti siekiama palaikyti šios šalies reikalavimus (1995 m. birželio 8 d. Sprendimo *Siemens / Komisija*, T-459/93, Rink., EU:T:1995:100, 21–23 punktai ir 2009 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt.*, T-230/01–T-232/01 ir T-267/01–T-269/01, EU:T:2009:316, 301 punktas).
- 112 Šiuo atveju remiantis šio sprendimo 105 ir 108 punktais darytina išvada, kad nors ieškovė nepateikė argumento savo teiginiui pagrįsti ir nors ji to teiginio nepagrindė, ji nurodė, kad, atsižvelgiant į ginčijamos priemonės nesuderinamumą su įvairiomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis (išskyrus su valstybės pagalba susijusias nuostatas), tarp jų – su aplinkosaugos sritimi susijusiomis nuostatomis, Komisija negalėjo nepradėti formalios tyrimo procedūros. Todėl, priešingai, nei teigia Komisija, *Greenpeace-España* nurodytu požymiu, kad yra rimtų sunkumų, grindžiami argumentai nekeičia ginčo dalyko ir todėl turi būti pripažinti priimtiniais.

- 113 Dėl šiuo požymiu tariamai įrodomų rimtų sunkumų pakanka konstatuoti, kad Komisija atsakė į visus trečiosioms šalims nerimą keliančius klausimus dėl taikomos ginčijamos priemonės neigiamo poveikio aplinkai, tačiau šiame etape nereikia priimti sprendimo dėl jos pareigos išnagrinėti ginčijamos priemonės suderinamumą su aplinkosaugos srities nuostatomis (žr. šio sprendimo 187–191 punktus). Atsakydama į teiginius, kad dėl ginčijamos priemonės padidėjo teršalų išmetimas (ginčijamo sprendimo 70 ir 75 dalys), Komisija nusprendė, jog tai, kad šios priemonės taikymas lemia nacionalinės kilmės akmens anglimis kūrenamų elektrinių išmetamo CO₂ kiekio ir emisijos leidimų kainos padidėjimą, nereikia, kad Ispanijoje padidėjo bendras išmetamo CO₂ kiekis, kuris iš esmės neviršijo Ispanijos valdžios institucijų įsipareigojimuose nustatyto kiekio, atsižvelgiant į Direktyva 2003/87 sukurtą prekybos emisijos leidimais sistemą (ginčijamo sprendimo 156 ir 157 dalys). Tokiomis aplinkybėmis Komisija neprivalėjo nagrinėti, ar buvo nesilaikyta konkrečių Direktyvos 2003/87 nuostatų, ir prašyti papildomos informacijos apie CO₂ emisijos padidėjimą ir priemones, kurių Ispanijos valdžios institucijos ėmėsi tam padidėjimui kompensuoti.
- 114 Todėl negalima Komisijos kaltinti tuo, kad ji atliko nepakankamą ir neišsamų tyrimą, kiek tai susiję su aplinkosaugos srities nuostatomis, ir tuo remiantis daryti išvados, kad tikrinant ginčijamą priemonę kilo rimtų sunkumų, kuriais būtų galima pagrįsti formalios tyrimo procedūros pradžią.
- 115 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog ieškovė ir *Greenpeace-España* neįrodė, jog Komisija šioje byloje privalėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą. Tokiomis aplinkybėmis negalima pritarti ir formalios tyrimo procedūros nepradėjimu grindžiamiems kaltinimams padarius gero administravimo ir teisės į gynybą principų pažeidimą; pažymėtina, kad bet kuriuo atveju per formalią tyrimo procedūrą ieškovė, kaip suinteresuotoji šalis, būtų turėjusi tik teisę pateikti pastabų, o ne teisę į rungimusi grindžiamas diskusijas su Komisija, kuri suteikiama pranešančiajai valstybei (žr. šio sprendimo 58 punkte minėto Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, EU:T:2012:352, 217 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 116 Taigi ieškinio pirmasis pagrindas turi būti atmetas visas.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su SESV 106 straipsnio 2 dalies, 107 straipsnio ir pareigos motyvuoti pažeidimu

- 117 Ieškovė iš esmės kaltina Komisiją, viena vertus, dėl to, kad ši nepatikrino visų trijų ginčijamą priemonę sudarančių elementų suderinamumo su vidaus rinka ir taip pažeidė SESV 106 straipsnio 2 dalį, SESV 107 straipsnį ir pareigą motyvuoti, ir, kita vertus, dėl to, kad vieno iš šių elementų, t. y. pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis, nepripažino nesuderinama valstybės pagalba ir taip pažeidė SESV 106 straipsnio 2 dalį ir SESV 107 straipsnį.

Dėl visų ginčijamą priemonę sudarančių elementų neišnagrinėjimo

- 118 Ieškovė teigia, kad nors Komisija pripažino, jog visi trys ginčijamą priemonę sudarantys elementai, t. y. finansinė kompensacija, prioritetinio naudojimo mechanizmas ir pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis, priklauso vienas nuo kito, ji išnagrinėjo tik kompensacijos suderinamumą su vidaus rinka.
- 119 Ieškovė priduria, kad Komisija nesilaikė pareigos motyvuoti, nes nenurodė priežasčių, dėl kurių prioritetinio naudojimo mechanizmas ir pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis patenka ar nepatenka į SESV 107 straipsnio arba SESV 106 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, ir neišnagrinėjo jų poveikio ginčijamos priemonės suderinamumo analizei.

- 120 Reikia pažymėti, kad tiek kaltinimu, grindžiamu visų ginčijamą priemonę sudarančių elementų neišnagrinėjimu (žr. šio sprendimo 118 punktą), tiek kaltinimu dėl ginčijamo sprendimo motyvavimo stokos, kiek tai susiję su dviem ginčijamą priemonę sudarančiais elementais (žr. šio sprendimo 119 punktą), ieškovė Komisiją iš esmės kaltina neišsamiai išnagrinėjus ginčijamą priemonę sudarančius elementus.
- 121 Tačiau dėl to, kad išnagrinėjus ieškinio pirmąjį pagrindą buvo nuspręsta, jog Komisijos negalima kaltinti atlikus neišsamų ginčijamos priemonės patikrinimą (žr. šio sprendimo 92–100 punktus), dėl tų pačių priežasčių taip pat reikia atmesti ieškinio antrajame pagrinde pateiktą pirmąją kaltinimų dalį.

Dėl pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis nepripažinimo nesuderinama valstybės pagalba

- 122 Ieškovė kaltina Komisiją, kad ginčijamame sprendime ši nenusprendė, jog elektrinėms, kurioms taikoma ginčijama priemonė, nustatyta pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis, vertinama atskirai, yra valstybės pagalba, susijusi su valstybės išteklių perdavimu nacionalinės kilmės akmens anglių gamintojams, priešingai, nei teigia Komisija pastabose dėl prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones byloje T-490/10 R. Be to, ši pagalba negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį.
- 123 Nesant reikalo priimti sprendimo dėl pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis nulemtu poreikio perduoti valstybės išteklius šių akmens anglių gamintojams ir dėl prašymo iš bylos medžiagos išimti prie ieškinio pridėtą A 23 priedą, kuriame išdėstytos Komisijos pastabos dėl prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones byloje T-490/10 R, reikia priminti, kad pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis pagalbos priemonėje, apie kurią pranešta, yra vienas iš su viešąja paslauga susijusių išpareigojimų, nustatytų ginčijamos priemonės gavėjams, ir kad dėl to Komisija neprivalėjo išnagrinėti, ar ši pareiga pirkti, vertinama atskirai, nėra valstybės pagalba ir *a fortiori* atskirai – kaip ji suderinama su vidaus rinka (žr. šio sprendimo 94 ir 99 punktus).
- 124 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinio antrasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, susijusio su SESV 106 straipsnio 2 dalies, Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrųjų nuostatų ir Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies pažeidimu, taip pat akivaizdžiomis vertinimo klaidomis ir piktnaudžiavimu įgaliojimais

- 125 Ieškovė visų pirma teigia, kad Komisija nesilaikė SESV 106 straipsnio 2 dalies, Bendrijos bendrųjų nuostatų dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą formos (OL 2005, C 297, p. 4) (toliau – Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrosios nuostatos) ir Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies ir padarė akivaizdžių vertinimo klaidų nuspręsdama, kad ginčijamoje priemonėje nustatytos pareigos prilygsta bendros ekonominės svarbos paslaugai, kuria siekiama užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą. Ieškovė taip pat teigia, kad nors elektros energijos tiekimui Ispanijoje gresia pavojus, ginčijama priemonė yra neproporcinga. Tuo remdamasi ieškovė, be kita ko, daro išvadą, kad Komisija šiuo atveju piktnaudžiavo įgaliojimais.

Dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos nustatymo pagrindimo

- 126 Įvairiose Sąjungos teisės nuostatose pripažinta, kad elektros energijos tiekimo saugumu galima pagrįsti bendros ekonominės svarbos paslaugos nustatymą.
- 127 Konkrečiai kalbant apie elektros energijos sektorių, tuo metu, kai klostėsi faktinės šios bylos aplinkybės, taikytoje Direktyvoje 2003/54 buvo pripažinta, kad su viešąja paslauga susijusiais išpareigojimais galima siekti elektros energijos tiekimo saugumo tikslo. Konkrečiai kalbant, Direktyvos 2003/54 26 konstatuojamojoje dalyje nustatyta: „Viešųjų paslaugų reikalavimų [su viešąja

paslauga susijusių įsipareigojimų] laikymasis yra pagrindinis šios direktyvos reikalavimas, todėl šioje direktyvoje svarbu pateikti bendras minimalias normas, kurių turi laikytis visos valstybės narės, atsižvelgiant į <...> tiekimo saugumo <...> tikslus.“ Direktyvos 2003/54 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta: „Pilnai atsižvelgdamos į atitinkamas Sutarties nuostatas, visų pirma į jos [106] straipsnį, valstybės narės, vadovaudamosi bendru ekonominiu interesu, elektros energijos įmonėms gali nustatyti viešųjų paslaugų teikimo įsipareigojimus, susijusius su saugumu, įskaitant tiekimo saugumą <...>“ Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 4 dalyje, be kita ko, nustatyta: „Valstybė narė, siekdama tiekimo saugumo, gali nustatyti, kad pirmenybė suteikiama gamybos įrenginiams, naudojantiems vietinius pirminės energijos šaltinius, neviršijant per kalendorinius metus 15 % pirminės energijos, reikalingos elektros energijai, suvartojamai atitinkamoje valstybėje narėje, pagaminti.“

- 128 Pranešime apie bendros ekonominės svarbos paslaugas Europoje (OL C 17, 2001, p. 4; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 54) Komisija taip pat nurodė, kad elektros energijos tiekimo saugumas yra pagrindinis viešosios paslaugos tikslas (I priedo 3 punktą).
- 129 2002 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1407/2002 dėl valstybės paramos anglies pramonei (OL L 205, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 170) 4 konstatuojamojoje dalyje net pažymėta, kad „politinė padėtis pasaulyje numato visiškai naują geopolitinės ir saugumo rizikos energijos srityje vertinimo dimensiją bei suteikia platesnę prasmę išteklių saugumo koncepcijai“.
- 130 Ieškovė neneigia, kad elektros energijos tiekimo saugumas yra bendros ekonominės svarbos motyvas, kuriuo galima pagrįsti bendros ekonominės svarbos paslaugą. Tačiau ji neigia, kad nagrinėjamu atveju kyla pavojus elektros energijos tiekimui Ispanijoje, ir tuo remdamasi daro išvadą, kad ginčijamoje priemonėje numatytos pareigos negali būti laikomos su viešąja paslauga susijusiais įsipareigojimais.
- 131 Ginčijamame sprendime remdamasi Direktyvos 2003/54 nuostatomis ir plačia valstybių narių diskrecija apibrėžti bendros ekonominės svarbos paslaugas Komisija nusprendė, kad valstybės neprivalo identifikuoti konkrečių ir neišvengiamų grėsmių elektros energijos tiekimo saugumui. Komisija taip pat priminė savo sprendimų praktiką, pagal kurią tuo atveju, kai nėra viena trečioji šalis neginčija poreikio priimti konkrečias priemones dėl tiekimo saugumo, ji netikrina, ar aptariamoms valstybės pateiktė išsamių įrodymų, kad jos susidūrė su konkrečiais sunkumais dėl tiekimo saugumo. Vis dėlto šioje byloje, atsižvelgiant į įvairių trečiųjų šalių prieštaravimus ir į Europos energijos sektoriaus liberalizavimo kontekstą, Komisija nusprendė, jog reikia patikrinti, ar Ispanijos valdžios institucijos akivaizdžiai suklydo ginčijamą priemonę prilyginusios bendros ekonominės svarbos paslaugai (ginčijamo sprendimo 87–90 dalys).
- 132 Iš tikrųjų, dėl kompetencijos nustatyti bendros ekonominės svarbos paslaugos misijos pobūdį ir apimtį pagal Sutartį, remiantis prie Sutarčių pridėtu Protokolu Nr. 26 ir visais bendros ekonominės svarbos paslaugoms taikomais teisės aktais, ypač Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrosiomis nuostatomis, taip pat nusistovėjusia teismų praktika, teigtina, kad valstybės narės turi plačią diskreciją nustatyti, ką jos laiko bendros ekonominės svarbos paslaugomis (Komisijos komunikato dėl Europos bendros svarbos paslaugos 22 dalis; Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrųjų nuostatų 9 dalis) (žr. 2010 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Federutility ir kt.*, C-265/08, Rink., EU:C:2010:205, 29, 30 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką; 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, T-289/03, Rink., EU:T:2008:29, 166 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Direktyvos 2003/54 26 konstatuojamojoje dalyje taip pat nustatyta, jog „svarbu, kad viešųjų paslaugų reikalavimus būtų galima aiškinti nacionaliniu pagrindu, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes“. Iš tiesų nėra nei aiškios ir tikslios teisinės sąvokos bendros ekonominės svarbos paslaugos užduoties apibrėžties, nei nusistovėjusios teisinės koncepcijos, kurioje būtų galutinai nustatyta, kokios sąlygos turi būti įvykdytos, kad valstybė narė galėtų pagrįstai remtis bendros ekonominės svarbos paslaugos užduoties buvimu ir apsauga, kaip nustatyta SESV 106 straipsnio 2 dalyje (minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 165 punktą).

- 133 Vis dėlto remiantis šiais teisės aktais ir teismų praktika teigtina, kad nors valstybės narės turi plačią diskreciją nustatyti, ką jos laiko bendros ekonominės svarbos paslaugomis, Komisija gali ginčyti valstybės narės nustatytą šių paslaugų ar užduočių apibrėžtį, jei padaryta akivaizdi klaida. Taigi, nors kompetencija ir diskrecija nustatyti bendros ekonominės svarbos paslaugų pobūdį ir apimtį priskiriama valstybėms narėms, ši kompetencija nėra neribota ir ja negalima naudotis savavališkai (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *CBI / Komisija*, T-137/10, Rink., EU:T:2012:584, 99, 101 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 134 Darytina išvada, kad, kaip ir visi bendros ekonominės svarbos paslaugos apibrėžimo aspektai, klausimas dėl bendros ekonominės svarbos nustatymo pagrįstumo, šiuo atveju – klausimas dėl kylančio pavojaus elektros energijos tiekimo saugumui, neturėtų būti laikomas nepatenkančiu į Komisijos kontrolės, nors ji ir ribota, sritį (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 15 d. Sprendimo *Olsen / Komisija*, T-17/02, Rink., EU:T:2005:218, 217 punktą ir šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 267 punktą). Ši ribota kontrolė gali apimti tiriamąją analizę, ypač kai, kaip ir šioje byloje, kontroliuojamas dalykas yra pavojaus buvimas.
- 135 Todėl reikia išnagrinėti ieškovės argumentų, kuriais neigiamas šiuo atveju kylantis pavojus elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumui, pagrįstumą.
- 136 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, remiantis teismų praktika, atsižvelgiant, pirma, į valstybės narės turimą plačią diskreciją apibrėžti bendros ekonominės svarbos paslaugos užduotį ir jos įgyvendinimo sąlygas ir, antra, į kontrolės, kurią Komisija turi teisę vykdyti tik akivaizdžios klaidos atveju, apimtį, Bendrojo Teismo atliekama Komisijos vertinimo kontrolė šiuo aspektu taip pat negali peržengti šios ribos. Vykdydamas šią kontrolę, Bendrasis Teismas konkrečiai privalo išnagrinėti, ar Komisijos vertinimas yra pakankamai įtikinamas (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 220, 266 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką; šio sprendimo 133 punkte minėto Sprendimo *CBI / Komisija*, EU:T:2012:584, 99 ir 100 punktus).
- 137 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, jog Ispanijos valdžios institucijos įrodė, kad yra konkretus pavojus, gresiantis elektros energijos tiekimo saugumui (ginčijamo sprendimo 91 dalis). Ji konkrečiai nusprendė, jog nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos Ispanijos valdžios institucijų pateiktame vertinime, kad dėl nepakankamo elektrinių rentabilumo kilo pavojus, jog 2010 m.–2014 m. gali tekti uždaryti tokį tiekimo saugumą galinčias užtikrinti elektrines, t. y. elektrines, deginančias nacionalinės kilmės akmens anglis, nesant galimybės šias elektrines pakeisti kitomis elektrinėmis, atsižvelgiant į žemas kainas ir neaiškumus, kurie būdingi didmeninei elektros energijos rinkai (ginčijamo sprendimo 93 dalis).
- 138 Pirma, dėl ieškovės ginčijamo nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių veiklai kylančio pavojus dėl bendros ekonomikos recesijos reikia visų pirma konstatuoti, kad Komisija nepagrindė išvados, jog, vertinant Ispanijos valdžios institucijų nurodytą pavojų, kad tik dėl ekonomikos recesijos pasekmių gali tekti uždaryti nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančias elektrines, nepadaryta akivaizdžios klaidos. Iš tiesų ji atsižvelgė į bendras ekonomikos recesijos ir kitų Ispanijos elektros energijos rinkos struktūrinių aspektų, kaip antai didėjančios iš atsinaujinančių energijos šaltinių pagaminamos elektros energijos dalies (ginčijamo sprendimo 93 dalis) ir Ispanijos elektros energijos rinkos izoliacijos, palyginti su kitomis Europos rinkomis (ginčijamo sprendimo 96 dalis), pasekmes. Ginčijamo sprendimo 96 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad Ispanijos elektros energijos rinkos izoliacija dėl ribotų jungčių su kitomis Europos šalimis neleidžia nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių savininkams sušvelninti dėl ekonominės krizės sumažėjusios elektros energijos paklausos ir didmeninės kainos Ispanijoje ir eksportuoti elektros energijos į rinkas, kuriose kainos yra didesnės, pasekmes.
- 139 Paskui, kaip nurodo Komisija, reikia pažymėti, kad vienintelis ieškovės pateiktas įrodymas jos nurodytam argumentui pagrįsti, t. y. CNC ataskaitos IPN 33/09 ištraukos, nepaneigia pavojaus, kad gali būti uždarytos nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančios elektrinės, nes tose ištraukose

nurodyta, kad „nebūtinai dėl ekonominės krizės ir jos nulemtos paklausos sumažėjimo gali tekti uždaryti akmens anglis naudojančias šiluminės elektrines“. Be to, kaip taip pat pagrįstai pažymi Komisija, vertindama ekonominės krizės poveikį nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių veiklai CNC rėmėsi ne objektyviais duomenimis, o tuo, kad aptariamame sektoriuje nebuvo deklaruotas ketinimas išparduoti turtą. Todėl tokios CNC analizės nepakanka, kad Komisijos pateiktas kylančio pavojaus, jog gali tekti uždaryti nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančias elektrines, vertinimas taptų nepatikimas.

- 140 Galiausiai reikia pridurti, kad ieškovė visiškai neginčijo Ispanijos valdžios institucijų pateiktų su elektros energijos paklausa susijusių skaičiais išreikštų duomenų ir jų pasekmių elektros energijos gamybai; tais skaičiais Komisija rėmėsi darydama išvadą, jog nepadarėta akivaizdi vertinimo klaida teigiant, kad kyla pavojus, jog Ispanijoje gali tekti uždaryti nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančias elektrines. Tačiau remiantis šiais duomenimis galima teigti, kad Ispanijoje elektros energijos paklausa smarkiai krito (2009 m. – mažiau, nei 5%) ir kad tuo pačiu laikotarpiu nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančios elektrinės labai sumažino gamybą (ginčijamo sprendimo 19 dalis).
- 141 Antra, dėl ieškovės ginčijamo tariamai nerealistiško atsižvelgimo į visų nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių uždarymą aprūpinimo elektros energija apskaičiavimo tikslais reikia konstatuoti, kad nei į šį Ispanijos valdžios institucijų atliktą ir ginčijamo sprendimo 24 dalyje primintą skaičiavimą, nei į tikimybę, kad gali būti uždarytos visos nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančios elektrinės, Komisija neatsižvelgė, kai analizavo šiuo atveju egzistuojančią tikrą bendros ekonominės svarbos paslaugą. Iš tiesų, atlikdama ribotos apimties kontrolę, kurią turi vykdyti tikrindama bendros ekonominės svarbos paslaugos nustatymo pagrįstumą, Komisija tik patikrino patį pavojų, jog gali tekti uždaryti nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančias elektrines, tikėtinumą, o ne šio pavojaus realizacijos tikimybę ar *a fortiori* šios realizacijos apimtį (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 268 punktą). Todėl prielaida, kad gali tekti uždaryti visas elektrines, kurioms taikoma ši priemonė, nepagrindžia Komisijos išvados, kad egzistuoja bendros ekonominės svarbos paslauga, o ieškovės argumentas dėl tos priežasties turi būti atmestas kaip nereikšmingas.
- 142 Trečia, dėl ieškovės teiginio, jog ginčijamame sprendime nebuvo atsižvelgta į bendrą pajėgumų Ispanijos elektros energijos rinkoje pertekliaus situaciją ir visų pirma į branduolinių, vėjo ir vandens elektrinių, kurios taip pat veikia naudojamos vietinius energijos išteklius, gamybos pajėgumus, reikia pirmiausia pažymėti, kad ieškovės nurodytose ataskaitose ir deklaracijose, būtent 2009 m. lapkričio 16 d. CNE ataskaitoje Nr. 29/2009 ir 2009 m. gruodžio 22 d. CNE pagrindinėje ataskaitoje, iš tiesų kalbama apie pakankamus Ispanijos gamybos pajėgumus, kad būtų galima patenkinti elektros energijos paklausą, taip pat ir pačiomis ekstremaliausiomis aplinkybėmis. Tačiau nė vienoje iš šių ataskaitų ir deklaracijų konkrečiai neatsižvelgiama į gresiantį pavojų, jog gali tekti uždaryti nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančias elektrines, o tai yra pagrindinis Ispanijos valdžios institucijų teiginio, jog kyla grėsmė elektros energijos tiekimo saugumui, pagrindas, kuriame nėra akivaizdžios vertinimo klaidos.
- 143 Paskui reikia pažymėti, kad Komisija aiškiai atsižvelgė į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių ir ginčijamo sprendimo 93 dalyje paminėjo didėjančią šio energijos šaltinio dalį Ispanijos elektros energijos gamyboje. Beje, kaip galima teigti remiantis šia ginčijamo sprendimo dalimi ir kaip teisingai pažymi Komisija procesiniuose dokumentuose, gresiantys pavojai elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumui kyla būtent dėl reikšmingą to tiekimo dalį sudarančių atsinaujinančių energijos šaltinių, kaip antai vėjo, vandens ar saulės energijos. Iš tiesų, šie energijos šaltiniai, kurie, remiantis Komisijos pateiktais ir ieškovės neginčytais – ir net papildytais – duomenimis, taip pat iš dalies paminėtais ginčijamame sprendime (97 dalis ir 40 išnaša), sudaro reikšmingą Ispanijoje pagamintos ir suvartotos elektros energijos dalį (44% visos elektros energijos atsižvelgiant į 2009 m. turėtą galią, 23% 2008 m. Ispanijoje pagamintos elektros energijos ir 35% 2010 m. Ispanijoje suvartotos elektros energijos), iš esmės yra priklausomi nuo meteorologinių sąlygų, todėl ir neatsižvelgiant į jų pajėgumus negali būti laikomi galinčiais visomis aplinkybėmis užtikrinti

elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą. Taip yra tuo labiau dėl to, kad, kaip galima teigti remiantis ginčijamu sprendimu (98 dalis), ieškovei to konkrečiai neginčijant, atsinaujinančius energijos šaltinius naudojančios elektrinės negali užtikrinti balansavimo paslaugos, kuri turi esminę reikšmę siekiant išvengti tiekimo sutrikimų, nes teikiant šią paslaugą iš elektrinių išeinanti galia gali būti didinama arba mažinama atsižvelgiant į sistemos operatoriaus prašymą (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 21 dalį).

144 Ieškovė taip pat neginčija ginčijamame sprendime išdėstyto Komisijos teiginio (21 ir 98 dalys), kad atominės elektrinės taip pat negali teikti minėtų balansavimo paslaugų. Be to, nors branduolinės kilmės energija nepriklauso nuo klimatinių sąlygų taip, kaip atsinaujinantys energijos šaltiniai, ji vis tiek negali būti laikoma tokiau vietiniu energijos šaltiniu, kaip nacionalinės kilmės akmens anglis, ir dėl šios priežasties Komisija į ją negali atsižvelgti vertindama grėsmę tiekimo saugumui. Kaip pažymi ieškovė, nors branduolinis kuras, t. y. sodrintas uranas, gaminamas Ispanijoje, per posėdį šalis pripažino, kad šio kuro šaltinis, t. y. uranas, išgaunamas iš ne Ispanijoje esančių kasyklų. Todėl į branduolinės kilmės elektros energijos gamybos pajėgumus neturėjo būti atsižvelgta ir dėl tų pajėgumų Komisijos atliktas kylančios grėsmės elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumui vertinimas nesumenksta.

145 Kadangi dėstydamą argumentus dėl branduolinių, vėjo ir vandens jėgainių ieškovė teigia, kad Komisija nesilaikė Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies, šį kaltinimą reikia atmesti kaip nepriimtina, nes pirmą kartą jis buvo pateiktas dublike ir jo negalima laikyti ieškinyje pateikto pagrindo ar kaltinimo išplėtimu. Ieškinyje ieškovė nurodė Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies pažeidimą ir pabrėžė, kad nėra grėsmės šioje nuostatoje numatytam elektros energijos tiekimo saugumui pagrindimo, tačiau dublike ji nurodė, kad šios nuostatos nebuvo laikytasi, nes atsižvelgus į branduolinės kilmės energiją, kuriai taikomas prioritetinio naudojimo režimas, būtų viršyta toje nuostatoje numatyta maksimali 15 % riba.

146 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Komisija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama šiuo atveju Ispanijos valdžios institucijų nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos pagrindimą.

Dėl ginčijamos priemonės proporcingumo atsižvelgiant į bendros ekonominės svarbos paslaugos siekiamą tikslą

147 Visų pirma reikia pažymėti, kad proporcingumo kontrolė yra vienas iš kontrolės, kurią Komisija privalo atlikti tikrindama valstybės pagalbos priemonės suderinamumą su SESV 106 straipsnio 2 dalies nuostatomis, apsektų.

148 Pranešimo apie bendros ekonominės svarbos paslaugas Europoje 23 dalyje nustatyta (taip pat žr. šio sprendimo 58 punkte minėto Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, EU:T:2012:352, 101–104 punktus):

„Proporcingumas, numatytas [106] straipsnio 2 dalyje, reiškia, kad priemonės, naudojamos bendros svarbos misijai įgyvendinti, nesukuria nereikalingų prekybos iškraipymų. Būtent, turi būti užtikrinta, kad bet kokie <...> Sutarties taisyklių apribojimai <...> neviršytų lygio, būtino misijos efektyviam įgyvendinimui užtikrinti <...>“

149 Konkrečiai kalbant, kaip nustatyta teismų praktikoje dėl 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 98/30/EB (OL L 176, p. 57; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 2 t., p. 230), kuri yra labai panaši į tą pačią dieną priimtą Direktyvą 2003/54 dėl elektros energijos vidaus rinkos sukūrimo, remiantis pačia SESV 106 straipsnio formuluote darytina išvada, kad su viešąja paslauga susijusiais įsipareigojimais, kuriuos galima nustatyti įmonėms remiantis Direktyvos 2003/55 3 straipsnio 2 dalimi (panašia į Direktyvos 2003/54 3 straipsnio 2 dalį), neturi būti pažeistas proporcingumo principas ir kad dėl tos priežasties šie įsipareigojimai gali daryti įtakos laisvam

gamtinių dujų tiekimo kainų nustatymui tik tiek, kiek tai reikalinga įgyvendinant tais išpareigojimais siekiamą bendros ekonominės svarbos tikslą (šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *Federutility ir kt.*, EU:C:2010:205, 33 punktas).

- 150 Kaip nustatyta nusistovėjusioje teismų praktikoje, atliekant priemonės, kuria įgyvendinama bendros ekonominės svarbos paslaugos užduotis, kontrolę tikrinama tik tai, ar numatyta priemonė yra reikalinga, kad aptariama bendros ekonominės svarbos paslaugos užduotis galėtų būti įvykdyta ekonomiškai palankiomis sąlygomis arba, atvirkščiai, ar aptariama priemonė yra akivaizdžiai netinkama, palyginti su siekiamu tikslu (žr. šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt.* / *Komisija*, EU:T:2008:29, 222, 266, 287 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 151 Priešingai, nei teigia ieškovė, Komisija šioje byloje atliko tokią proporcingumo kontrolę. Iš tikrųjų ji patikrino ne tik tai, ar pagal ginčijamą priemonę neskiriama pernelyg didelė kompensacija (ginčijamo sprendimo 135–146 punktai). Ji taip pat iš esmės patikrino, pirma, ar ginčijama priemonė yra tinkama atsižvelgiant į elektros energijos tiekimo saugumo užtikrinimą ir, antra, ar ji nėra perteklinė.
- 152 Prieš nagrinėjant kaltinimus dėl šių Komisijos vertinimų, reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, dėl to, jog Komisijos atliekama bendros ekonominės svarbos paslaugos proporcingumo kontrolė yra ribota (žr. šio sprendimo 150 punktą), į šią aplinkybę taip pat reikia atsižvelgti Sąjungos teismui atliekant Komisijos vertinimo teisėtumo kontrolę. Ši Bendrojo Teismo kontrolė turi būti ribota dar ir dėl to, kad Komisijos vertinimas susijęs su sudėtingomis ekonominėmis aplinkybėmis (žr. šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt.* / *Komisija*, EU:T:2008:29, 269 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 153 Pirma, dėl ginčijamos priemonės tinkamumo Komisija nusprendė, kad akmens anglis, ypač nacionalinės kilmės, naudojančios elektrinės atlieka svarbų vaidmenį teikiant paramą elektros energijos gamybai iš atsinaujinančių energijos šalininių ir, nepaisant ne tokio didelio jų lankstumo, palyginti su gamtines dujas naudojančiomis elektrinėmis, sistemos operatoriui gali teikti balansavimo paslaugas, kurios yra esminės siekiant išvengti tiekimo sutrikimų (ginčijamo sprendimo 98 dalis). Komisija pridūrė, kad neįmanoma greitai visiškai pakeisti kuro rūšies akmens anglis naudojančiose elektrinėse ir pereiti nuo nacionalinės kilmės prie importuojamų akmens anglių; tam reikia didelių investicijų. Tuo remdamasi ji padarė išvadą, kad jei nebūtų taikoma ginčijama priemonė, akmens anglių gavyba Ispanijoje galėtų visiškai sustoti, o nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančios elektrinės nebegalėtų užtikrinti elektros energijos tiekimo atsižvelgiant į sunkumus, kylančius dėl kuro rūšies pakeitimo (ginčijamo sprendimo 99 dalis). Galiausiai Komisija konstatavo, kad, išskyrus nacionalinės kilmės akmens anglis, kitos elektros energijos gamyboje naudojamos iškastinio kuro rūšys yra nuo geostateginių pavojų neapsaugotų šalių ne Sąjungos narių kilmės, o tai kelia papildomą pavojų tiekimo saugumui Ispanijoje (ginčijamo sprendimo 100 dalis). Remdamasi visa šia informacija Komisija padarė išvadą, kad ginčijama priemone siekiama per ketverius metus sušvelninti konkretų pavojų, kylantį tiekimo saugumui Ispanijoje, ir kad ji neaptiko jokios akivaizdžios vertinimo klaidos tikrindama Ispanijos valdžios institucijų pateiktus tos priemonės pagrindimus, kiek tai susiję su tiekimo saugumu (ginčijamo sprendimo 101 dalis).
- 154 Ieškovė mano, kad Komisija neteisingai nusprendė, kad nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančios elektrinės gali užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą, nors kombinuoto ciklo elektrinės, kuriose naudojamos dujos, tai taip pat gali padaryti.
- 155 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalimi valstybei narei iš esmės leidžiama vietinės kuro rūšis naudojančioms gamybos įmonėms suteikti pranašumą, kad patektų į rinką, dėl tiekimo saugumo priežasčių. Beje, ginčijamo sprendimo priėmimo dieną galiojusiam Reglamente Nr. 1407/2002 pripažįstama, kiek tai susiję su energetiniu saugumu, akmens anglių gamybos svarba elektros energijos gamyboje. Iš tiesų, pažymėjusi, kad Sąjunga tapo vis labiau priklausoma nuo išorinių pirminės energijos šaltinių, Taryba padarė išvadą, kad energijos šaltinių diversifikavimas tiek pagal geografines zonas, tiek pagal produktus suteiks galimybę sukurti saugesnį

tiekimą užtikrinančias sąlygas, ir pridūrė, kad tokia strategija apima vietinių pirminės energijos šaltinių vystymą (Reglamento Nr. 1407/2002 3 konstatuojamoji dalis). Beje, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybė narė, nepažeisdama laisvo prekių judėjimo principo, gali vadinamosios žaliosios elektros energijos, skirtos atsinaujinantiems energijos šaltiniams skatinti, sertifikatus skirti tik jos teritorijoje įsisteigusiems elektros energijos gamintojams (pagal analogiją žr. 2014 m. liepos 1 d. Sprendimo *Ålands Vindkraft*, C-573/12, Rink., EU:C:2014:2037, 98–104 punktus).

156 Taigi, kad šioje byloje Komisijos pripažinimas, jog ginčijama priemonė, dėl kurios nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančioms elektrinėms sukuriama palankesnė sąlyga siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumą, yra tinkama, taptų neįtikinamas, ieškovės pateikti argumentai ir įrodymai turi būti ypač išsamūs ir pagrįsti potencialiais šios bylos ypatumais.

157 Tačiau taip nėra.

158 Iš tiesų ieškovė nepateikė konkrečių įrodymų siekdama paneigti teiginius dėl nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių gamybos stabilumo ir jų rentabilumo ir problemos dėl jų aprūpinimo pirminėmis žaliavomis nebuvimo, nes iš esmės ji tik nurodė, kad šis stabilumas, rentabilumas ir sunkumų gauti pirminių žaliavų nebuvimas taip pat būdingas importuotas akmens anglis ar gamtines dujas naudojančioms elektrinėms.

159 Be to, ieškovės pateiktais konkrečiais įrodymais, kurie skirti teiginiui dėl nepakankamų nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių gamybos pajėgumų pagrįsti, negalima paneigti tų elektrinių naudai priimtų priemonių tinkamumo įtikimumo atsižvelgiant į siekiamą tikslą. Iš tiesų, siekiamas tikslas yra ne užtikrinti visus elektros energijos poreikius tenkinantį elektros energijos tiekimą, bet užtikrinti tiekimo saugumą, t. y. turėti elektrinių, galinčių gaminti elektrą neatsižvelgiant į klimatinės ir politinės aplinkybes. 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/89/EB dėl priemonių siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą ir investicijas į infrastruktūrą (OL L 33, p. 22), kuria siekiama suderinti priemones, skirtas tiekimo saugumui užtikrinti, 1 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad tomis priemonėmis neturėtų būti sukurta didesnių elektros energijos gamybos pajėgumų nei pajėgumai, kurių reikia siekiant užkirsti kelią elektros energijos tiekimo galutiniams vartotojams pertrūkiams. Todėl pagaminamos elektros energijos kiekis nėra esminis kriterijus šioje byloje vertinant ginčijamos priemonės tinkamumą, palyginti su siekiamu tikslu.

160 Ieškovės pateikti konkretūs įrodymai, skirti pagrįsti teiginiui dėl mažesnio nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių lankstumo, palyginti su dujas naudojančiomis elektrinėmis, taip pat nesudaro galimybės paneigti pirmųjų elektrinių naudai priimtų priemonių tinkamumo, palyginti su siekiamu tikslu, įtikinamumą. Iš tiesų, kad būtų pasiektas šis tikslas, pakanka turėti pakankamo lankstumo, t. y. iš esmės sugebėti teikti balansavimo paslaugas (žr. šio sprendimo 143 punktą). Tačiau šio elektrinių, kurioms taikoma priemonė, turimo lankstumo ieškovė neginčija; ji tik teigia, kad, kaip, beje, pati Komisija pripažino ginčijamo sprendimo 98 dalyje, tos elektrinės yra ne tokios lanksčios kaip dujas naudojančios kombinuoto ciklo elektrinės. Šiuo klausimu galima pridurti, kad ieškovė patikslino savo teiginį dėl kombinuoto ciklo elektrinių lankstumo ir dublike pripažino, kad sustabdymas ilgesniam nei dviejų savaitių laikotarpiui labai padidintų jų atsako laiką.

161 Antra, dėl ginčijamos priemonės perteklinio pobūdžio ir dėl jos galimų sukelti iškraipymų Komisija nusprendė, kad ši priemonė potencialiai gali daryti įtakos gamtinių dujų ir importuotų akmens anglių rinkoms, ir pažymėjo, kad tokie iškraipymai būdingi visiems pagal Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalį valstybių narių nustatytiems su viešąja paslauga susijusiems išpareigojimams (ginčijamo sprendimo 125 dalis).

162 Ieškovė ginčija šį vertinimą visų pirma nurodydama įvairius ginčijamos priemonės nulemtus iškraipymus elektros energijos rinkoje ir, antra, teigdama, kad egzistuoja mažiau ribojančių priemonių, kuriomis galima pasiekti tiekimo saugumo tikslą.

- 163 Pirma, dėl ginčijamos priemonės tariamai sukeltų iškraipymų, t. y. neigiamo poveikio įmonės laisvei, energetiniam efektyvumui ir kainų elektros energijos rinkoje nustatymui, ir padarytos žalos importuotas akmens anglis naudojančioms elektrinėms ir visam gamtinių dujų sektoriui reikia pažymėti, kad tie iškraipymai ir žala iš dalies priklauso nuo ginčijamos priemonės pripažinimo valstybės pagalba, kuri iš esmės yra priemonė, iškraipanti ar galinti iškraipyti konkurenciją ir suteikti pranašumo tam tikroms įmonėms ar gamybai, ir ypač nuo Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies, pagal kurią valstybėms narėms leidžiama iš vietinių energijos šaltinių elektros energiją gaminančioms elektrinėms sudaryti palankesnes sąlygas, palyginti su kitus energijos šaltinius naudojančiomis elektrinėmis, įgyvendinimo.
- 164 Taigi ginčijama priemonė gali būti laikoma pertekline tik tuo atveju, jeigu jos galimi sukelti konkurencijos pokyčiai būtų esminiai ir akivaizdžiai neproporcingi siekiamam tikslui. Kad būtų galima teigti, jog yra tokių pokyčių, reikia įrodyti, kad ginčijama priemonė kelia grėsmę kitų elektros energijos gamybos sektorių išlikimui ir net kelia pavojų elektros energijos tiekimo Ispanijoje saugumui (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2014 m. liepos 11 d. Sprendimo *DTS Distribuidora de Televisión Digital / Komisija*, T-533/10, Rink., apskustas apeliacine tvarka, EU:T:2014:629, 155 ir 160 punktus).
- 165 Todėl ieškovės nurodytus iškraipymus, susijusius su įmonės laisve, energetiniu efektyvumu ir kainų nustatymu, iš karto reikia atmesti, nes jais neįmanoma įrodyti ginčijamos priemonės neproporcingumo, tuo labiau kad, kiek tai susiję su tam tikrais iš minėtų iškraipymų, ieškovė net nepaminėto jokių požymių, kurie apibūdintų jų perteklinį pobūdį.
- 166 Dėl tariamos žalos dujas ir importuotas akmens anglis naudojančioms elektrinėms reikia konstatuoti, kad pagal ginčijamą priemonę elektrinėms, kuriomis ji taikoma, suteikiamam pranašumui taikomi griežti apribojimai. Remiantis Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies reikalavimais, elektrinių, kurioms taikoma priemonė, kasmet sunaudojamų nacionalinės kilmės akmens anglių kiekis neturi viršyti 15 % viso Ispanijoje sunaudojamo elektros energijai pagaminti reikalingo pirminės energijos kiekio. Kaip galima teigti remiantis ginčijamu sprendimu (83 dalis) ir kaip patvirtino Komisija procesiniuose dokumentuose, o ieškovė to neneigia, yra numatyta, jog ginčijamoje priemonėje numatytas kiekis yra net gerokai mažesnis už nustatytą maksimalią ribą, kadangi aptariamoms pirminės energijos kiekis neviršija 9 % bendro pirminės energijos kiekio, reikalingo pagaminti kasmet sunaudojamam elektros energijos kiekiui, t. y. 23,35 TWh per metus (žr. šio sprendimo 2 punktą). Beje, remiantis ginčijame sprendime išdėstytais ir ieškovės papildytais duomenimis, elektrinių, kurioms taikoma priemonė, galingumas sudaro tik apie 5 % viso 2008 m. Ispanijoje turėto galingumo (arba apie 5 000 MW, kaip nurodyta ieškinyje, palyginti su ginčijamo sprendimo 18 dalyje nurodytu 91 000 MW). Galiausiai 2011 m. vasario mėn. įsigaliojusi priemonė turi būti baigta taikyti 2014 m. gruodžio 31 d. (žr. šio sprendimo 5 punktą).
- 167 Taigi ieškovė neįrodė, kad, nepaisant šių ginčijamoje priemonėje numatytų ribų, ta priemonė kelia grėsmę aptariamų elektrinių išlikimui.
- 168 Kalbėdama apie importuotas akmens anglis naudojančias elektrines ieškovė tik cituoja CNE ataskaitos Nr. 5/2010 ištrauką, kurioje iš tikrųjų minimas šių elektrinių „visiškas sustabdymas“, tačiau kuria remiantis taip pat galima teigti, kad tos elektrinės, ėmus taikyti ginčijamą priemonę, nebus visiškai sustabdytos, atsižvelgiant į jų atliekamą vaidmenį teikiant tam tikras balansavimo paslaugas. Beje, ieškovė, paminėdama tik galimą „pavojų importuotas akmens anglis naudojančių elektrinių išlikimui“, šiam savo teiginiui pagrįsti nurodė tik „tų elektrinių perkėlimą“ dėl ginčijamos priemonės, t. y. apskirtai ir be kitų patikslinimų – dėl prioritetinio naudojimo mechanizmo taikymo pasekmių. Pastabose dėl prašymų leisti įstoti į bylą ieškovė net pabrėžia esminį importuotas akmens anglis naudojančių elektrinių pagamintos elektros energijos padidėjimą 2011 m.
- 169 Be to, dėl dujas naudojančių kombinuoto ciklo elektrinių, neskaitant konkrečių duomenų, pateiktų siekiant pagrįsti esminę įtaką savo pačios konkurencinei padėčiai, ieškovė iš esmės tik daro nuorodą į savo pastabas, pateiktas per preliminarią tyrimo procedūrą, kuriose ji tik labai apibendrintai nurodo

ginčijamos priemonės taikymo pasekmes dujų tiekimui ir kombinuoto ciklo elektrinių turbinų priežiūrai, tačiau nepamini ir net neužsimena apie pavojų jų išlikimui. Beje, bet kuriuo atveju, net jei reikėtų atsižvelgti į ieškovės nurodytus duomenis apie laikotarpį po ginčijamo sprendimo priėmimo, reikia pažymėti, kad, kaip nurodo Komisija, remiantis jais negalima daryti išvados, kad dauguma kombinuoto ciklo elektrinių beveik nuolat būtų sustabdytos. Dėl ginčijamos priemonės iš rinkos pašalinama kombinuoto ciklo elektrinių pagaminamos elektros energijos procentinė dalis, t. y. 27 %, iš tikrųjų yra nedidelė ir paaiškinama aplinkybe, į kurią ieškovė neatsižvelgia, kad ginčijamoje priemonėje numatyta visų pirma iš rinkos pašalinti labiausiai teršiančių elektrinių, t. y. naudojančių mazutą ir akmens anglis, gaminamą energiją, ir tik paskui iš rinkos šalinama kombinuoto ciklo elektrinių pagaminta elektros energija (taip pat žr. šio sprendimo 219 punktą). Galiausiai galima pažymėti, kad maksimali metinė ginčijamoje priemonėje numatyta elektrinių, kurioms ta priemonė taikoma, gamyba sudaro tik 30 % kombinuoto ciklo elektrinių 2009 m. per metus pagamintos elektros energijos, kaip galima teigti remiantis Ispanijos Karalystės pateiktais duomenimis, kurių ieškovė neginčija, ir net jeigu tik šių elektrinių pagaminta elektros energija būtų pašalinama iš rinkos pagal ginčijamą priemonę, tai negalėtų padaryti tokios įtakos tų elektrinių gyvybingumui, kaip teigia ieškovė.

- 170 Antra, dėl mažiau ribojančių priemonių, kuriomis galima pasiekti elektros energijos teikimo saugumo tikslą, reikia priminti, kad, remiantis teismų praktika, valstybė narė turi išsamiai nurodyti priežastis, dėl kurių, jei aptariama pagalbos priemonė būtų panaikinta, ekonomiškai priimtinais sąlygomis siekiamos bendros svarbos užduoties vykdymui iškiltų sunkumų, tačiau pozityviaja prasme neturi įrodyti, kad jokia kita įsivaizduojama iš esmės hipotetinė priemonė nebūtų tinkama užtikrinti tos pačios užduoties įgyvendinimui tokiomis pačiomis sąlygomis (šiuo klausimu žr. 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-159/94, Rink., EU:C:1997:501, 101 punktą). Taigi *a fortiori* valstybei, norinčiai nustatyti bendros ekonominės svarbos paslaugą pagal Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalį, tokia pareiga nenustatyta.
- 171 Tuo remiantis darytina išvada, kad Komisija, atlikdama ribotos apimties kontrolę, neprivalo atlikti visų priemonių, kurias galima numatyti siekiant bendrojo intereso, lyginamosios analizės (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 87 punkte minėtos Nutarties *Gas Natural Fenosa SDG / Komisija*, EU:T:2011:53, 109 punktą).
- 172 Šiuo atveju tuo remiantis darytina išvada, kad turi būti atmesti visi argumentai, susiję su kitų tinkamų priemonių, kurios būtų mažiau ribojančios už Ispanijos valdžios institucijų nustatytą priemonę, egzistavimu.
- 173 Remiantis tuo, kas išdėstyta, galima teigti, kad ieškovė neįrodė, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą pripažindama šioje byloje nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos pagrįstumą, palyginti su ta bendros ekonominės svarbos paslauga siekiamu tikslu. Todėl taip pat negalima teigti, kad Komisija pažeidė SESV 106 straipsnio 2 dalį, Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrąsias nuostatas ir Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalį.

Dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais

- 174 Ieškovė kaltina Komisija, kad ši piktnaudžiavo įgaliojimais, nes tikrasis ginčijamu sprendimu siekiamas tikslas buvo leisti Ispanijai apsaugoti savo akmens anglių gamintojus. Šiuo klausimu ji remiasi ginčijamos priemonės nepagrindimu ir netinkamumu, ginčijamame sprendime nurodyto tikslo nurodymu ir konkrečių Sąjungos priemonių, kurios skirtos akmens anglių sektoriui apsaugoti, egzistavimu.
- 175 Reikia priminti nusistovėjusią teismų praktiką, kurioje nustatyta, kad piktnaudžiavimo įgaliojimais sąvoka administracinės valdžios institucijos atveju reiškia, kad ši naudojasi savo įgaliojimais kitu tikslu nei tas, dėl kurio jie buvo suteikti. Sprendimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu įgaliojimais tik

tuomet, kai paaiškėja, kad jis, remiantis objektyviais, svarbiais ir nuosekliais požymiais, buvo priimtas šiuo tikslu (1990 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Fedesa ir kt.*, C-331/88, Rink., EU:C:1990:391, 24 punktą ir 2001 m. spalio 9 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-400/99, Rink., EU:C:2001:528, 38 punktą).

- 176 Tačiau šiuo atveju negalima teigti, kad ieškovė nurodė tokius požymius, nes jos argumentai dėl šiuo atveju nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos nepagrįstumo ir netinkamumo buvo atmesti (žr. šio sprendimo 173 punktą), pagalbos akmens anglių sektoriui priemonės egzistavimas nereiškia, kad Komisija siekia tokio tikslo visuose jos priimamuose su šiuo sektoriumi susijusiuose sprendimuose, susirūpinimo dėl Ispanijos kalnakasybos pramonės išreiškimas ginčijamame sprendime yra nepakankamas, kad tai galėtų būti nurodoma kaip to sprendimo tikslas. Dėl pastarojo aspekto galima pridurti, kad jeigu parama Ispanijos kalnakasybos sektoriui taip pat galėtų būti laikoma vienu iš ginčijamos priemonės, kuriai Komisija pritarė, tikslų, ginčijamas sprendimas vis tiek nebūtų laikomas piktnaudžiavimu įgaliojimais dėl to, kad tokia parama kalnakasybos pramonei būtų tik priemonė, kuria sudaromos palankesnės sąlygos tiekimo saugumui, ir kad ja pasiekiamas šis pagrindinis tikslas (šiuo klausimu žr. 2005 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *EDP / Komisija*, T-87/05, Rink., EU:T:2005:333, 87 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 177 Todėl reikia atmesti kaltinimą, susijusį su piktnaudžiavimu įgaliojimais.
- 178 Todėl visas trečiasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo dėl Sutarties ir antrinės teisės nuostatų, nesusijusių su valstybės pagalba, pažeidimo

Dėl pagrindo tinkamumo

- 179 Komisija mano, kad visi kaltinimai, pateikti šiam pagrindui pagrįsti, yra nepriimtini ar bent netinkami, nes ji turėtų atlikti vertinimą atsižvelgdama į reikšmingas su valstybės pagalba nesusijusias nuostatas tik tada, jei tam tikri nagrinėjamos pagalbos aspektai būtų taip glaudžiai susiję su jos tikslu, kad galimas tų aspektų prieštaravimas šioms nuostatoms neišvengiamai padarytų neigiamos įtakos aptariamoms pagalbos suderinamumui su vidaus rinka. Tačiau šioje byloje ieškinyje nepateikta jokia tokio ryšio analizė.
- 180 Ginčijamame sprendime Komisija padarė išvadą, kad ginčijama priemonė yra suderinama su vidaus rinka remiantis SESV 106 straipsnio 2 dalimi, tačiau pagrįstai neatmetė prielaidos, kad tam tikri nagrinėjamos pagalbos aspektai gali pažeisti kitas konkrečias Sutarties nuostatas nei SESV 107 ir 108 straipsniai ir todėl jie gali būti taip neatskiriamai susiję su pagalbos tikslu, kad juos vertinti atskirai būtų neįmanoma (148 dalis). Taigi ji išnagrinėjo, ar ginčijama priemonė yra suderinama su taisyklėmis dėl laisvo prekių judėjimo ir įsisteigimo laisvės, su tam tikromis aplinkosaugos srities nuostatomis ir su Reglamentu Nr. 1407/2002.
- 181 Iš tiesų, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, kai Komisija taiko procedūrą dėl valstybės pagalbos, remiantis bendrąja Sutarties logika ji privalo laikytis valstybės pagalbą reglamentuojančių nuostatų ir kitų su valstybės pagalba nesusijusių konkrečių nuostatų nuoseklumo ir taip vertinti aptariamą pagalbą suderinamumą su šiomis konkrečiomis nuostatomis (šio sprendimo 25 punkte minėto Sprendimo *Matra / Komisija*, EU:C:1993:239, 41–43 punktai ir 2001 m. sausio 31 d. Sprendimo *Weyl Beef Products ir kt. / Komisija*, T-197/97 ir T-198/97, Rink., EU:T:2001:28, 75 ir 77 punktai).
- 182 Vis dėlto tokia pareiga Komisijai tenka tik tuo atveju, kai kalbama apie pagalbos aspektus, kurie yra taip neatskiriamai susiję su pagalbos tikslu, kad būtų neįmanoma jų nagrinėti atskirai (šio sprendimo 25 punkte minėtų sprendimų *Matra / Komisija*, EU:C:1993:239, 41 punktas ir *Weyl Beef Products ir kt. / Komisija*, EU:T:2001:28, 76 punktas). Atvirkščiai, tokia pareiga jai nenustatyta, kai kalbama apie

- pagalbos sąlygas ar elementus, kurie, nors ir yra pagalbos dalis, gali būti laikomi nereikalingais jos tikslui pasiekti arba tam, kad ji veiktų (1977 m. kovo 22 d. Sprendimo *Iannelli & Volpi*, 74/76, Rink., EU:C:1977:51, 14 punktą ir minėto Sprendimo *Weyl Beef Products ir kt. / Komisija*, EU:T:2001:28, 77 punktą).
- 183 Iš tiesų, per vykstančią procedūrą valstybės pagalbos srityje Komisijos pareiga priimti galutinę poziciją dėl Sąjungos teisės nuostatų, nesusijusių su SESV 107 ir 108 straipsniais, prireikus aiškinamais atsižvelgiant į SESV 106 straipsnį, prieštarautų, pirma, procesinėms taisyklėms ir garantijoms (iš dalies labai skirtingoms ir sukeliančioms skirtingų teisinių pasekmių), kurios būdingos procedūroms, specialiai numatytiems minėtų nuostatų taikymo kontrolei, ir, antra, administracinės procedūros ir teisių gynimo priemonių savarankiškumo principui (šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 313 ir 314 punktai; šiuo klausimu taip pat žr. šio sprendimo 182 punkte minėto Sprendimo *Iannelli & Volpi*, EU:C:1977:51, 12 punktą ir šio sprendimo 25 punkte minėto Sprendimo *Matra / Komisija*, EU:C:1993:239, 44 punktą). Tokia pareiga taip pat prieštarautų SESV 106 straipsnio 2 dalyje nustatytiems nuo Sutarties taisyklių nukrypti leidžiančiais nuostatais, kuri niekada neturėtų poveikio, jei jos taikymas tuo pačiu metu turėtų užtikrinti visišką taisyklių, nuo kurių ji leidžia nukrypti, laikymąsi (šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 318 punktą).
- 184 Taigi, jeigu aptariamas pagalbos aspektas yra neatskiriamai susijęs su pagalbos tikslu, jo suderinamumą su nuostatomis, nesusijusiomis su valstybės pagalba, Komisija turi vertinti vykdydama SESV 108 straipsnyje numatytą procedūrą, o šis vertinimas gali baigtis aptariamą pagalbą pripažinimu nesuderinama su vidaus rinka. Atvirkščiai, jeigu aptariamas aspektas gali būti atskirtas nuo pagalbos tikslo, Komisija, vykdydama SESV 108 straipsnyje numatytą procedūrą, neprivalo vertinti jo suderinamumo su nuostatomis, nesusijusiomis su valstybės pagalba (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 181 punkte minėto Sprendimo *Weyl Beef Products ir kt. / Komisija*, EU:T:2001:28, 77 punktą ir šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 314 punktą).
- 185 Šiuo atveju, remiantis šio sprendimo 91–96 punktuose išdėstytais argumentais, darytina išvada, kad pareiga pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis, prioritetinio naudojimo mechanizmas ir finansinė kompensacija yra aspektai, neatskiriamai susiję su aptariamą pagalbą tikslu, kaip tai suprantama pagal minėtą teismų praktiką, kaip, be kita ko, ginčijamame sprendime netiesiogiai nusprendė Komisija, juos išnagrinėjusi atsižvelgdama į nuostatas, nesusijusias su valstybės pagalba, kaip nustatyta toje teismų praktikoje.
- 186 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ši teismų praktika buvo pritaikyta pagalbos priemonių suderinamumo su taisyklėmis dėl laisvo prekių judėjimo (šio sprendimo 182 punkte minėtas Sprendimas *Iannelli & Volpi*, EU:C:1977:51), dėl įsisteigimo laisvės (2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-156/98, Rink., EU:C:2000:467, 78 ir 79 punktai), dėl laisvos konkurencijos (šio sprendimo 181 punkte minėto Sprendimo *Weyl Beef Products ir kt. / Komisija*, EU:T:2001:28, 75 punktą) ir dėl draudimo taikyti vidaus rinkai grėsmę keliantį vidinį apmokestinimą (2001 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Portugalija / Komisija*, C-204/97, Rink., EU:C:2001:233, 41 ir 42 punktai) kontrolei.
- 187 Tačiau, priešingai, nei teigia *Greenpeace-España*, šioje teismų praktikoje neįtvirtinta Komisijos pareiga išnagrinėti pagalbos arba pagalbos režimo, neskirto aplinkos apsaugai pagal Sąjungos taisykles dėl aplinkos apsaugos, suderinamumą.
- 188 Iš tikrųjų buvo nuspręsta, kad vertindama pagalbos priemonę pagal Sąjungos taisykles dėl valstybės pagalbos Komisija privalo atsižvelgti į SESV 11 straipsnyje nustatytus su aplinkosauga susijusius reikalavimus (šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *British Aggregates / Komisija*, EU:C:2008:757, 90 ir 92 punktai; 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-279/08 P, Rink., EU:C:2011:551, 75 punktą ir, kiek tai konkrečiai susiję su atsižvelgimu į principą „teršėjas moka“, 2014 m. liepos 16 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, T-295/12, apskūsto apeliacine

tvarka, EU:T:2014:675, 61 punktas). Vis dėlto Sąjungos teismas įtvirtino tokią Komisijos pareigą vertinti pagalbą, kuria siekiama su aplinkos apsauga susijusių tikslų, nes su aplinkos apsaugos tikslais susijusi pagalba gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b arba c punktus.

- 189 Tačiau vertindama pagalbos priemonę, kuria nesiikiama su aplinkos apsauga susijusio tikslo, Komisija, nagrinėdama pagalbą ir su ja neatskiriama susijusius aspektus, neprivalo atsižvelgti į aplinkos apsaugą reglamentuojančius teisės aktus. Iš tiesų, nors pagalba aplinkos apsaugai gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b arba c punktą, aplinkai neigiamą poveikį daranti pagalba vien dėl šios aplinkybės nekeltų grėsmės vidaus rinkos kūrimui. Tiesą pasakius, net jeigu aplinkos apsauga turi būti įtraukta į Sąjungos politikos kryptį, susijusių būtent su vidaus rinkos kūrimu, nustatymą ir įgyvendinimą (SESV 11 straipsnis; taip pat žr. 2005 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-176/03, Rink., EU:C:2005:542, 42 punktą), ji nelaikoma šios vidaus rinkos, kuri apibrėžiama kaip erdvė be vidaus sienų, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas (SESV 26 straipsnio 2 dalis), sudedamąja dalimi. Remiantis minėta teismų praktika, pagal kurią, siekiant nuostatų dėl valstybės pagalbos ir konkrečių Sąjungos nuostatų nuoseklumo, per procedūrą dėl valstybės pagalbos Komisijos atliekamos kontrolės apimtis buvo išplėsta, t. y. neapribota tik SESV 107 straipsnio, ypač jo 3 dalies, nuostatų laikymusi, darytina išvada, kad Sąjungos teismas mano, jog reikia tikrinti tik tų su valstybės pagalba nesusijusių normų, kurios gali padaryti poveikį vidaus rinkai, laikymąsi. Teismas mano, kad „Komisija turi atlikti vertinimą atsižvelgdama į atitinkamas nuostatas, konkrečiai kalbant, nesusijusias su pagalbos teise, tik tada, kai tam tikri nagrinėjamos pagalbos aspektai yra taip glaudžiai susiję su pagalbos dalyku, kad galimas jų neatitikimas minėtoms nuostatoms neišvengiamai darytų poveikį šios pagalbos suderinamumui su bendrąja rinka“ (šio sprendimo 132 punkte minėto Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, EU:T:2008:29, 314 punktas).
- 190 Be to, jeigu pagalbos, skirtos, kaip ir šiuo atveju, elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti, suderinamumo su vidaus rinka tyrimas iš dalies būtų pagrįstas Sąjungos aplinkos apsaugos teisės nuostatomis ir jeigu atliktus šį tyrimą būtų nuspręsta, kad šios pagalbos aspektai, būtent tie, kuriais teikiama parama elektros energijos gamybai iš nacionalinės kilmės anglių, pažeidžia šias nuostatas, tokia pagalba būtų pripažinta nesuderinama su vidaus rinka, nors ji atitiktų SESV 106 straipsnio 2 dalies taikymo sąlygas. Taip būtų pažeista nacionalinių valdžios institucijų turima diskrecija nustatyti bendros ekonominės svarbos paslaugas ir atitinkamai išplėsti Komisijos įgaliojimai naudotis pagal SESV 106, 107 ir 108 straipsnius jai suteiktomis kompetencijomis. Tačiau kompetencija, kuria naudojasi Komisija per specialią pagalbos suderinamumo tyrimo procedūrą, negali pakeisti procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo, per kurią Komisija tikrina, ar valstybės narės laikomasi visų Sąjungos teisės nuostatų.
- 191 Galiausiai galima pridurti, kad 2004 m. sausio 13 d. Sprendime *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. / Komisija* (T-158/99, Rink., EU:T:2004:2, 156–161 punktai) Bendrasis Teismas iš esmės taip ir atsakė į argumentą, kad Komisija nesilaikė dabartiniame SESV 191 straipsnyje nustatytų su aplinkos apsauga susijusių Sąjungos teisės nuostatų, nes nebuvo pritaikyta aplinkos apsaugos srityje priimta direktyva ir neatliktas toje byloje nagrinėtos pagalbos priemonės, kuria konkrečiai nesiikiama su aplinkos apsauga susijusio tikslo, poveikio aplinkai vertinimas. Šiuo klausimu jis nusprendė, kad jei kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos galimai nesilaiko aptariamoms direktyvoms, galima, jei reikia, pradėti įsipareigojimų neįvykdymo konstatavimo procedūrą, tačiau toks direktyvos nesilaikymas negali būti laikomas rimtu sunkumu ir dėl to neturėtų būti įtrauktas į Komisijos atliekamą pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimą (taip pat šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Komisija / Airija ir kt.*, C-272/12 P, Rink., EU:C:2013:812, 45–49 punktas).

- 192 Šiuo atveju darytina išvada, kad, priešingai, nei procesiniuose dokumentuose teigia Komisija, ji privalėjo, kaip, beje, ji ir padarė ginčijamame sprendime, išnagrinėti ginčijamą priemonę atsižvelgdama į nuostatas, susijusias su laisvu prekių judėjimu ir su įsisteigimo laisve. Tačiau Komisija neprivalėjo atlikti ginčijamos priemonės suderinamumo su aplinkos apsaugos nuostatomis tyrimo, kurį ji atliko ginčijamame sprendime.
- 193 Tuo remiantis taip pat galima teigti, kad kaltinimai, susiję su laisvo prekių judėjimo, įsisteigimo laisvės ir Direktyvos 2005/89, kuri papildė elektros energijos vidaus rinką reglamentuojančią direktyvą, pažeidimu, negali būti atmesti kaip netinkami. Tačiau su aplinkos apsaugos nuostatų nesilaikymu susijęs kaltinimas, pateiktas dėl ginčijamame sprendime išdėstytų perteklinių argumentų, turi būti atmestas kaip netinkamas.

Dėl pagrindo pagrįstumo

– Dėl SESV 28 ir 34 straipsnių, susijusių su laisvu prekių judėjimu, pažeidimo

- 194 Ieškovė teigia, kad ginčijamoje priemonėje nesilaikoma SESV 28 ir 34 straipsnių, nes ta priemone daroma įtaka elektros energijos prekybai Sąjungoje ir komplikuojamas kitų valstybių narių kilmės pirminių žaliavų importas elektros energijos gamybos tikslais. Be to, toks nuostatų dėl laisvo prekių judėjimo nesilaikymas yra nepagrįstas. Šiuo klausimu ieškovė nurodo argumentus, kuriuose ji kritikuoja šiuo atveju nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos pagrįstumą ir proporcingumą, ir neigia, kad ginčijamame sprendime Komisijos nurodytas sprendimas yra svarbus jos pozicijai, jog ginčijama priemonė pateisinama visuomenės saugumo tikslais, pagrįsti.
- 195 Ginčijamame sprendime Komisija, remdamasi teismų praktika, nusprendė, kad dėl vienintelės priežasties, jog dėl ginčijamos priemonės buvo sudarytos palankesnės sąlygos nacionalinei elektros energijos ir akmens anglių gamybai, ta priemonė negali būti prilyginta kiekybiniam apribojimui lygiaverte poveikio priemone (152 dalis). Ji pažymėjo, kad nebuvo jokių požymių, kuriais remiantis būtų galima teigti, jog ginčijamos priemonės sukeltas ribojamasis poveikis elektros energijos ir kuro rinkose viršijo tai, kas reikalinga aptariama pagalba, t. y. bendros ekonominės svarbos paslauga gaminti elektros energiją iš nacionalinės kilmės akmens anglių laikantis Direktyvoje 2003/54 nustatytų ribų, siekiamam tikslui įgyvendinti (ginčijamo sprendimo 153 dalis). Remdamasi 1984 m. liepos 10 d. Sprendimu *Campus Oil ir kt.* (72/83, Rink., EU:C:1984:256) ir Direktyva 2003/54, Komisija pridūrė, kad galimoms kliūtims laisvam akmens anglių ir elektros energijos judėjimui dėl prioritetinio naudojimo mechanizmo taikomas pagrindimas, susijęs su visuomenės saugumo apsauga, numatyta SESV 36 straipsnyje (ginčijamo sprendimo 154 dalis).
- 196 Reikia pažymėti, kad, remiantis ginčijamame sprendime nurodyta teismų praktika, pirma, vienintelė aplinkybė, jog tik dėl to, kad dėl valstybės arba iš valstybės išteklių teikiamos pagalbos sistemos sudaromos palankesnės sąlygos tam tikroms nacionalinėms įmonėms ar gamybos šakoms, ta sistema gali bent jau netiesiogiai trikdyti panašių ar konkuruojančių prekių importą iš kitų valstybių narių, yra nepakankama, kad pagalbą būtų galima savaime prilyginti kiekybiniam apribojimui lygiavertei poveikio priemonei, kaip tai suprantama pagal SESV 34 straipsnį (šio sprendimo 182 punkte minėto Sprendimo *Iannelli & Volpi*, EU:C:1977:51, 10 punktas).
- 197 Antra, Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad elektros energijos tiekimo saugumo tikslui taikoma visuomenės saugumo sąvoka, kuri yra viena iš priežasčių, galinčių pagrįsti SESV 36 straipsnyje numatytus importo ribojimus (šio sprendimo 195 punkte minėto Sprendimo *Campus Oil ir kt.*, EU:C:1984:256, 35 punktas). Be to, aplinkybė, kad labai dažnai pagalba savaime suteikia apsaugą ir todėl tai lemia tam tikrą rinkos atribojimą nuo įmonių, kurioms tokia pagalba neteikiama, gamybos, negali lemti ribojamojo poveikio, kuriuo būtų viršijama tai, kas reikalinga, kad taikant pagalbą būtų galima pasiekti Sutartyje leidžiamų tikslų (šio sprendimo 182 punkte minėto Sprendimo *Iannelli & Volpi*, EU:C:1977:51, 15 punktas).

- 198 Tačiau ieškovės pateikti argumentai neleidžia paneigti vienokios ar kitokios teismų praktikos taikymo šioje byloje.
- 199 Iš tiesų, pirma, ieškovė išdėsto tik bendrus argumentus dėl ginčijamos priemonės ribojamojo poveikio elektros energijos ir kuro rinkoms, tačiau nepateikia išsamios informacijos, kurios reikalaujama pagal minėtą teismų praktiką, kad būtų galima pripažinti, jog valstybės pagalba taip pat yra lygiavėričio poveikio priemonė. Be to, net jeigu teiginys dėl visiško importuotas akmens anglis naudojančių elektrinių sustabdymo dėl ginčijamos priemonės galėtų būti laikomas tokia išsamia informacija, remiantis šio sprendimo 168 punktu darytina išvada, kad tas teiginys nėra pakankamai pagrįstas.
- 200 Antra, ieškovės nurodomi skirtumai tarp šios bylos ir bylos, kurioje priimtas šio sprendimo 195 punkte minėtas Sprendimas *Campus Oil ir kt.* (EU:C:1984:256), bet kuriuo atveju nesuteikia galimybės neigti ginčijamos priemonės pagrindimo elektros energijos tiekimo saugumo tikslu remiantis SESV 36 straipsniu. Iš tiesų, pirma, nė vienu ieškovės pateiktu argumentu nesiekama ginčyti tiekimo saugumo tikslo prilyginimo toje nuostatoje numatytam visuomenės saugumo pagrindui. Paskui ieškovė iš esmės pakartoja argumentus ir įrodymus, kurie iš esmės jau buvo atmesti pateikiant atsakymą į dėstant ieškinio trečiąjį pagrindą pateiktus argumentus dėl ginčijamos priemonės nepagrįstumo ir neproporcingumo ir dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais (žr. šio sprendimo 173 ir 177 punktus). Galiausiai ji neatsižvelgia į ginčijamos priemonės sukurtą įtariamų apribojimų ribas, nustatytas remiantis Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies nuostatomis (žr. šio sprendimo 166 punktą).
- 201 Tuo remiantis darytina išvada, kad kaltinimas dėl SESV 28 ir 34 straipsnių pažeidimo turi būti atmestas.
- Dėl SESV 49 straipsnio dėl įsisteigimo laisvės pažeidimo
- 202 Ieškovė teigia, kad ginčijamoje priemonėje nesilaikoma SESV 49 straipsnio, nes ta priemonė gali atgrasyti kitose valstybėse narėse įsisteigusias iš kitų energijos šaltinių nei nacionalinės kilmės akmens anglis elektros energiją gaminančias elektrines valdančias įmones nuo atėjimo į Ispanijos rinką.
- 203 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad dėl tų pačių priežasčių, dėl kurių ji nusprendė, jog nebuvo pažeistos taisyklės dėl laisvo prekių judėjimo, dėl ginčijamos priemonės nepažeidžiamos taisyklės dėl įsisteigimo laisvės (155 dalis).
- 204 Kadangi ieškovė nepateikė jokie argumentų, kuriuo būtų galima paneigti, jog nagrinėjant įsisteigimo laisvės pažeidimą nebuvo galima taikyti tų pačių argumentų, kurie taikyti nagrinėjant laisvą prekių judėjimą, ir, be kita ko, nepateikė jokie argumentų, kuriuo būtų galima užginčyti galimų kliūčių įsisteigimo laisvei pagrindimą tiekimo saugumo užtikrinimo tikslais (šiuo klausimu žr. 2009 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija /Italija, C-326/07, Rink., EU:C:2009:193, 69 punktą* ir jame nurodytą teismo praktiką), kaltinimas SESV 49 straipsnio pažeidimu taip pat turi būti atmestas.
- Dėl Direktyvos 2005/89 pažeidimo
- 205 Ieškovė teigia, kad ginčijama priemonė pažeidžiami Direktyvoje 2005/89 nustatyti tikslai, nes nustatant šią priemonę nesilaikyta reikalavimo, kad ta priemonė turi būti pagrįsta rinkos principais ir būti nediskriminacinė (10 konstatuojamoji dalis), ir ji neatitinka konkurencijos elektros energijos vidaus rinkos reikalavimų (1 straipsnio 2 dalis). Ieškovė šiuo klausimu daro nuorodą į argumentus, kuriuos išdėstė ieškinio trečiajame pagrinde.
- 206 Dėl šio aspekto reikia pažymėti, kad Direktyva 2005/89 siekiama papildyti Direktyvos 2003/54 nuostatas dėl valstybių galimybės nustatyti su viešųjų paslaugų teikimu susijusius energetikos įmonių išipareigojimus siekiant užtikrinti tiekimo saugumą (Direktyvos 2005/89 1 konstatuojamoji dalis), konkrečiai kalbant, derinant elektros energijos tiekimo saugumo Sąjungoje politiką

(Direktyvos 2005/89 3 konstatuojamoji dalis). Be to, kaip pagrįstai teigia Komisija, Direktyvoje 2005/89 iš esmės tik nustatyti tikslai (1 straipsnis) ir aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant ir įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama užtikrinti tiekimo saugumą (3 straipsnis).

207 Tuo remiantis galima teigti, kad konkreti Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalyje numatyta prioritetinio gamybos įrenginių, naudojančių vietinius kuro šaltinius, panaudojimo priemonė negali būti savaime vertinama kaip nesuderinama su Direktyva 2005/89. Taigi dėl to, jog grįsdama kaltinimą ieškovė tik daro nuorodą į ieškinio trečiajame pagrinde jos išdėstytus argumentus, kuriais neigiamas būtent ginčijamos priemonės pagrįstumas ir proporcingumas, palyginti su siekiamu elektros energijos tiekimo saugumo užtikrinimo tikslu, ir dėl to, jog buvo nuspręsta, kad tais argumentais negalima įrodyti Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies pažeidimo (žr. šio sprendimo 173 punktą), kaltinimas Direktyvos 2005/89 pažeidimu turi būti atmestas kaip nepagrįstas, ir nereikia priimti sprendimo dėl jo priimtumo, kurį ginčija Komisija.

– Dėl SESV 3, 11 ir 191 straipsnių ir Direktyvos 2003/87 pažeidimo

208 Siekiant išsamumo reikia pažymėti, kad net jeigu kaltinimas šių su aplinkos apsauga susijusių nuostatų pažeidimu būtų tinkamas, jis bet kuriuo atveju turi būti atmestas kaip iš dalies nepriimtinas ir kaip iš dalies nepagrįstas.

209 Visų pirma dėl teiginių, susijusių su aplinkos apsaugos srities nuostatų pažeidimu, priimtumo pažymėtina, kad kai kurie iš jų gali būti atmesti kaip nepriimtini dėl to, kad ieškovė pirmą kartą juos nurodė dublike ir taip nesilaikė Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies, arba dėl to, kad juos pateikė *Greenpeace-España*, ieškovės reikalavimų palaikyti į bylą įstojusi šalis, nesilaikydama Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtos pastraipos ir Procedūros reglamento 116 straipsnio 3 dalies (taip pat žr. šio sprendimo 111 punkte nurodytą teismo praktiką).

210 Ieškovė, kaip ir *Greenpeace-España*, iš esmės teigia, kad dėl ginčijamos priemonės padidėja išmetamų teršalų kiekis ir pažeidžiamos SESV 3, 11 ir 191 straipsnių nuostatos dėl atsižvelgimo į aplinkos apsaugos tikslą įgyvendinant Sąjungos politikos kryptis ir Direktyvos 2003/87 nuostatos.

211 ESS 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta: [Sąjunga] siekia Europos, kurioje vystymasis būtų tvarus, pagrįstas subalansuotu ekonomikos augimu ir stabiliomis kainomis, didelio konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, bei aukšto lygio aplinkos apsauga ir aplinkos kokybės gerinimu <...>“ SESV 11 straipsnyje išdėstyta: „Nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politikos ir veiklos kryptis <...> turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus.“ SESV 191 straipsnyje nustatyta:

„1. Sąjungos aplinkos politika padeda siekti šių tikslų:

— išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę;

— saugoti žmonių sveikatą;

— apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius;

— remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, visų pirma kovai su klimato kaita.

– <...>“

- 212 Taip pat reikia priminti, kad, siekiant įvykdyti Sąjungos ir valstybių narių priimtus įsipareigojimus pagal Kioto protokolą (Direktyvos 2003/87 4 ir 5 konstatuojamosios dalys), šioje direktyvoje nustatyta šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema Sąjungoje siekiant skatinti taupų ir ekonomiškai efektyvų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimą (direktyvos 1 straipsnis).
- 213 Dublike ieškovė, be kita ko, teigia, kad nesilaikyta Direktyvos 2003/87 nuostatų, pagal kurias nuo 2013 m. nebeišduodami iš dalies nemokami šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimai. Leidimų pardavimo aukcione ir tų leidimų nemokamo suteikimo principas įtvirtintas Direktyvos 2003/87 10 straipsnyje, o tos direktyvos 10a straipsnio, kurį aiškiai nurodo ieškovė, 1 ir 3 dalyse nustatyta, kad elektros energijos gamintojams nemokami leidimai nesuteikiami. *Greenpeace-España* taip pat teigia, kaip ji pati patikslino per teismo posėdį, kad buvo pažeisti Direktyvos 2003/87 10a straipsnio 1 dalies trečios pastraipos ir 10c straipsnio reikalavimai.
- 214 Be to, *Greenpeace-España* nurodo, kad pažeistas SESV 191 straipsnio 2 dalyje nustatytas principas „teršėjas moka“.
- 215 Remiantis šiuo išdėstytų nuostatų priminimu galima teigti, kad ieškovė negali pirmą kartą dublike pateikti kaltinimo dėl Direktyvos 2003/87 nuostatų, susijusių su nemokamų emisijos leidimų pabaiga nuo 2013 m., nesilaikymo. Šis kaltinimas grindžiamas duomenimis, kurie ieškovei buvo žinomi jos ieškinio pateikimo momentu, ir negali būti laikomas bendrų teiginių, susijusių su aplinkos apsaugos tikslų nesilaikymu dėl teršalų emisijos padidėjimo, išplėtimu. Iš tiesų jame pateikiami nauji faktiniai ir teisiniai argumentai, grindžiami konkrečios Direktyvos 2003/87 nuostatos, kurioje numatyta, jog nuo 2013 m. tam tikri kiekvienai valstybei narei išduodami šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimai taps mokami, nesilaikymu (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Umbach / Komisija*, T-474/08, EU:T:2010:443, 60 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 216 Todėl ieškovė negali pirmą kartą dublike pateikti ankstesniame punkte išdėstyto kaltinimo, o *Greenpeace-España*, kaip į bylą įstojusi šalis, tuo labiau neturi teisės pateikti šio kaltinimo. Beje, *Greenpeace-España* negali remtis SESV 191 straipsnio 2 dalies pažeidimu, kurio ieškovė nenurodė pateiktame kaltinime dėl aplinkos apsaugos nuostatų pažeidimo.
- 217 Dėl kitų teiginių, susijusių su aplinkos apsaugos nuostatų pažeidimu, pagrįstumo reikia priminti, kad ginčijamame sprendime Komisija, atsakydama į tam tikrų trečiųjų šalių teiginius, kad dėl ginčijamos priemonės pažeidžiami Sąjungos aplinkos apsaugos srities teisės aktai, nusprendė, jog aplinkybė, kad ši priemonė lemia CO₂ emisijos iš nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių padidėjimą ir emisijos leidimų kainos augimą, nelemia bendro Ispanijoje išmetamo CO₂ padidėjimo, kuris iš esmės neviršija Ispanijos valdžios institucijų priimtuose įsipareigojimuose nustatytų ribų, apskaičiuotų atsižvelgiant į Direktyvoje 2003/87 nustatytą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą (ginčijamo sprendimo 156 ir 157 dalys).
- 218 Reikia pažymėti, kad Direktyvoje 2003/87 numatyta patvirtinti būtent 2008–2012 m. nacionalinius leidimų paskirstymo planus, kuriuos turi patvirtinti Komisija. Remdamasi šiais planais kiekviena valstybė narė galės nustatyti, kaip paskirstyti leidimus atsižvelgiant į joms suteiktų leidimų kiekį. Šis bendras kiekis nustatytas iš anksto, o paskui šiais emisijų leidimais galima prekiauti laikantis nustatytų bendro kiekio ribų pagal vadinamąją „cap-and-trade“ sistemą, minėtą ginčijamo sprendimo 157 dalyje. Taigi nurodomas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos iš nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių padidėjimas negali savaime sutrukdyti Ispanijos Karalystei laikytis emisijų ribų, nustatytų įgyvendinant Direktyvą 2003/87 (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 87 punkte minėtos Nutarties *Gas Natural Fenosa SDG / Komisija*, EU:T:2011:53, 100 punktą), ir todėl lemti teršalų emisijų Ispanijoje padidėjimo.

219 Be to, ieškovė ir *Greenpeace-España* nepateikia jokių duomenų, kurie Komisijai galėjo būti žinomi priimant ginčijamą sprendimą ir kuriais remiantis būtų galima įrodyti, jog tas padidėjimas užkerta kelią Ispanijos valdžios institucijoms laikytis jos leidimų paskirstymo plane nustatytos aukščiausios ribos, juo labiau kad dėl ginčijamos priemonės nacionalinės kilmės akmens anglis naudojančių elektrinių gamyba visų pirma pakeičia mazutą ar importuotas akmens anglis naudojančių elektrinių gamybą (ginčijamo sprendimo 41 ir 161 dalys), o tai praktikoje reiškia, kad gamyba, kurios keliama tarša neneigiama, keičiama kita taršą keliančia gamyba. Atsižvelgiant į šį importuotų akmens anglių keitimą nacionalinės kilmės akmens anglimis, negalima teigti, kaip iš esmės mano *Greenpeace-España*, kad dėl ginčijamos priemonės sudaromos palankesnės sąlygos elektros energijos gamybai iš akmens anglių nesilaikant Direktyvoje 2003/87 nustatyto tikslo ir jos esmės.

220 Todėl ieškinio ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas visas.

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1407/2002 pažeidimu

221 Ieškovė teigia, kad ginčijamoje priemonėje nesilaikoma Reglamento Nr. 1407/2002 4 straipsnio e punkto, pagal kurį draudžiama iškraipyti konkurenciją elektros energijos rinkoje, ir to paties reglamento 6 straipsnio, kuriame nustatytas paramos akmens anglių pramonei mažinimo principas.

222 Visų pirma galima pažymėti, kad Reglamente Nr. 1407/2002 patvirtintas valstybės remiamų akmens anglių gamybos pajėgumų išsaugojimo principas (7 konstatuojamoji dalis). 2010 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimu dėl valstybės pagalbos nekonkurencingų anglių kasyklų uždarymui palengvinti (OL L 336, p. 24), kuriuo buvo pakeistas baigęs galioti Reglamentas Nr. 1407/2002, iki 2018 m. buvo pratęsta valstybėms narėms suteikta galimybė teikti pagalbą būtent sąnaudoms, susijusioms su elektros energijos gamybai skirtomis akmens anglimis (Sprendimo 2010/787 2 ir 3 straipsniai).

223 Be to, ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad Reglamentas Nr. 1407/2002 yra specialus pagrindas leisti teikti tam tikros rūšies pagalbą ir juo remiantis negalima riboti ar susiaurinti SESV 106 straipsnio 2 dalies apimties. Ji taip pat atmetė teiginį, kad pagal ginčijamą priemonę akmens anglių kasykloms suteikiama papildoma pagalba, kuri viršija pagal Reglamentą Nr. 1407/2002 leidžiamą teikti pagalbą (ginčijamo sprendimo 150 dalis).

224 Šiuo tikslu Komisija rėmėsi ginčijamos priemonės nuostatomis, kuriose numatyta, kad pagalbą gaunančių elektrinių privalomas nupirkti akmens anglių kiekis neturi viršyti kiekio, numatyto „2006–2012 m. nacionaliniame strateginių akmens anglių atsargų plane“, kurį ji patvirtino remdamasi Reglamentu Nr. 1407/2002. Komisija taip pat pažymėjo, kad pagal Reglamentą Nr. 1407/2002 suteikta pagalba padengia tik skirtumą tarp akmens anglių gamintojų gamybos sąnaudų ir jų pardavimo kainos (ginčijamo sprendimo 64, 65 ir 102 dalys). Tuo remiantis darytina išvada, kaip teisingai pažymėjo Komisija procesiniuose dokumentuose, kad ginčijamos priemonės generuojamos pajamos akmens anglių gamintojų naudai dirbtinai sumažina Reglamente Nr. 1407/2002 leidžiamos tiesioginės pagalbos dydį.

225 Tokiomis aplinkybėmis ir nesant argumentų ar konkrečių ieškovės pateiktų įrodymų, kuriais būtų siekiama paneigti ginčijamos priemonės turinį ir poveikį, kurie aprašyti pirmiau, šį pagrindą dėl Reglamento Nr. 1407/2002 nuostatų, kuriomis draudžiama iškraipyti konkurenciją ir kuriose numatytas pagalbos akmens anglių pramonei mažinimas, nesilaikymo reikia atmesti.

226 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 227 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti ne tik savo, bet ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.
- 228 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Kitos į bylą įstojusios šalys taip pat padengia kiekviena savo bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**
2. ***Castelnuo Energía, SL* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**
3. **Ispanijos Karalystė, *Greenpeace-España, Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, E.ON Generación, SL, Comunidad Autónoma de Castilla y León* ir *Federación Nacional de Empresarios de Minas de Carbón (Carbunión)* padengia kiekviena savo bylinėjimosi išlaidas.**

Paskelbta 2014 m. gruodžio 3 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Turinys

Ginčo aplinkybės	2
Procesas ir šalių reikalavimai	3
Dėl teisės	4
1. Dėl priimtinumą	4
2. Dėl esmės	8
Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, susijusio su SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytų ieškovės procesinių teisių ir bendrųjų teisės į gynybą ir gero administravimo principų pažeidimu	9
Su pirminio patikrinimo etapu susiję požymiai	10
– Dėl pirmojo požymio, susijusio su pirminio patikrinimo procedūros trukme	10
– Dėl antrojo požymio, susijusio su Komisijos ir Ispanijos valdžios institucijų pasikeitimais informacija	11
– Dėl trečiojo požymio, susijusio su ginčijamos priemonės pakeitimu	12
– Dėl ketvirtojo požymio, susijusio su Ispanijos valdžios institucijų ir ūkio subjektų prieštaravimais	13
Su ginčijamo sprendimo turiniu susiję požymiai	13
– Dėl pirmojo požymio, susijusio su neišsamia ginčijamos priemonės analize	14
– Dėl antrojo požymio, susijusio su šiuo atveju nustatytos bendros ekonominės svarbos paslaugos nepakankamu nagrinėjimu	16
– Dėl trečiojo požymio, susijusio su ginčijamos priemonės nesuderinamumu su įvairiomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis	16
– Dėl ketvirtojo požymio, susijusio su nepakankamu ir neišsamiu ginčijamos priemonės tyrimu atsižvelgiant į aplinkosaugos srities nuostatas	17
Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su SESV 106 straipsnio 2 dalies, 107 straipsnio ir pareigos motyvuoti pažeidimu	18
Dėl visų ginčijamą priemonę sudarančių elementų neišnagrinėjimo	18
Dėl pareigos pirkti nacionalinės kilmės akmens anglis nepripažinimo nesuderinama valstybės pagalba	19
Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, susijusio su SESV 106 straipsnio 2 dalies, Bendros ekonominės svarbos paslaugos bendrųjų nuostatų ir Direktyvos 2003/54 11 straipsnio 4 dalies pažeidimu, taip pat akivaizdžiomis vertinimo klaidomis ir piktnaudžiavimu įgaliojimais	19
Dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos nustatymo pagrindimo	19

Dėl ginčijamos priemonės proporcingumo atsižvelgiant į bendros ekonominės svarbos paslaugos siekiamą tikslą	23
Dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais	27
Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo dėl Sutarties ir antrinės teisės nuostatų, nesusijusių su valstybės pagalba, pažeidimo	28
Dėl pagrindo tinkamumo	28
Dėl pagrindo pagrįstumo	31
– Dėl SESV 28 ir 34 straipsnių, susijusių su laisvu prekių judėjimu, pažeidimo	31
– Dėl SESV 49 straipsnio dėl įsisteigimo laisvės pažeidimo	32
– Dėl Direktyvos 2005/89 pažeidimo	32
– Dėl SESV 3, 11 ir 191 straipsnių ir Direktyvos 2003/87 pažeidimo	33
Dėl ieškinio penktojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1407/2002 pažeidimu	35
Dėl bylinėjimosi išlaidų	36